

Ikt. sz.: EMB/61-1/2013.

EMB-18/2013. sz. ülés
(EMB-135/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottságának**
2013. június 4-én, kedden, 8 órakor
a Képviselői Irodaház V. emelet 528. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Elnöki bevezető, a napirend elfogadása	6
Dr. Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)	6
<i>Dr. Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter beszámolója</i>	6
<i>Kérdések, megjegyzések</i>	9
<i>Válaszok</i>	13
<i>Szavazás a miniszteri beszámoló elfogadásáról</i>	17
Tájékoztató az Emberi Jogok Európai Bírósága ítéleteinek végrehajtásáról és a Kormányképviselő tevékenységéről (2012.) (A 23/2007.(III.20.) OGY-határozat 2. pontja alapján)	17
<i>Dr. Répássy Róbert közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár tájékoztatója</i>	17
<i>Kérdések, észrevételek</i>	18
<i>Válaszok</i>	19
Az egyes házaszályi rendelkezésekről szóló 46/1994.(IX.30.) OGY-határozat módosításáról szóló határozati javaslat (H/11301. szám, új/átdolgozott változat a H/11268. szám helyett) (Dr. Rubovszky György (KDNP) képviselő önálló indítványa) (Bizottsági módosító javaslat benyújtásának kezdeményezése)	21
<i>Szavazás a bizottsági módosító indítvány benyújtásáról</i>	25
Balog Zoltán emberi erőforrások minisztere meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)	25
<i>Balog Zoltán emberi erőforrások minisztere beszámolója</i>	25
<i>Kérdések, megjegyzések</i>	29
<i>Válaszok</i>	37
<i>Szavazás a miniszteri beszámoló elfogadásáról</i>	44
Egyebek	45

Napirendi javaslat

1. **Dr. Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter meghallgatása**
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)

2. **Tájékoztató az Emberi Jogok Európai Bírósága ítéleteinek végrehajtásáról és a Kormányképviselő tevékenységéről (2012.)**
(A 23/2007.(III.20.) OGY-határozat 2. pontja alapján)

3. **Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 46/1994.(IX.30.) OGY-határozat módosításáról** szóló határozati javaslat (H/11301. szám, új/átdolgozott változat a H/11268. szám helyett)
(Dr. Rubovszky György (KDNP) képviselő önálló indítványa)
(Bizottsági módosító javaslat benyújtásának kezdeményezése)

4. **Balog Zoltán emberi erőforrások minisztere meghallgatása**
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)

5. **Egyebek**

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Lukács Tamás** (KDNP), a bizottság elnöke

Dr. Gulyás Gergely (Fidesz), a bizottság alelnöke
Csöbör Katalin (Fidesz)
Ékes Ilona (Fidesz)
Farkas Flórián (Fidesz)
Gajda Róbert (Fidesz)
Rónaszékiné Keresztes Monika (Fidesz)
Wittner Mária (Fidesz)
Varga László (KDNP)
Lendvai Ildikó (MSZP)
Nyakó István (MSZP)
Dr. Gaudi-Nagy Tamás (Jobbik)
Kulcsár Gergely (Jobbik)
Zagyva György Gyula (Jobbik)
Szabó Tímea (független)

Helyettesítési megbízást adott

Berényi László (Fidesz) Farkas Flóriánnak (Fidesz)
Csöbör Katalin (Fidesz) távozása után Ékes Ilonának (Fidesz)
Demeter Zoltán (Fidesz) Csöbör Katalinnak (Fidesz)
Kószegi Zoltán (Fidesz) Wittner Máriának (Fidesz)
Kubatov Gábor (Fidesz) Gajda Róbertnek (Fidesz)
Rónaszékiné Keresztes Monika (Fidesz) megérkezéséig Ékes Ilonának (Fidesz)
Harrach Péter (KDNP) dr. Gulyás Gergelynek (Fidesz)
Nyakó István (MSZP) megérkezéséig Lendvai Ildikónak (MSZP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter
Balog Zoltán emberi erőforrások minisztere
Dr. Répássy Róbert közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár

Megjelentek

Doncsev András parlamenti államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma)
Hölvényi György egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma)
Dr. Kovács Zoltán társadalmi felzárkózásért felelős államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma)
Dr. Kaibás Gábor szakértő (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)
Perlaki Fanni Laura (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Emberi jogi munkacsoport)
Kenyeres Rudolf (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Emberi jogi munkacsoport)
Lubbersen Sarah (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Emberi jogi munkacsoport)

(Az ülés kezdetének időpontja: 8 óra 5 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. LUKÁCS TAMÁS (KDNP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Szép jó reggelt kívánok! Köszöntöm képviselőtársaimat és kedves vendégeinket. Az ülést megnyitom. Bejelentem, hogy Berényi Lászlót Farkas Flórián, Kőszegi Zoltánt Wittner Mária, Kubatov Gábort Gajda Róbert, Rónaszékiné Keresztes Monikát Ékes Ilona, Harrach Pétert Gulyás Gergely, Nyakó Istvánt Lendvai Ildikó helyettesíti. Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes.

Kérés érkezett arra vonatkozóan, hogy a bizottság a Hárszabály módosítását végezze el, nevezetesen hogy az egyházi törvény eljárási rendje kerüljön be a Hárszabályba. Kérdezem, hogy ezzel a módosítással – amit 3. napirendi pontként javaslok tárgyalni – ki ért egyet a napirendi javaslattal. (Szavazás.) Megállapítom, hogy a bizottság 18 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadta a mai ülés napirendjét.

Dr. Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)

1. napirendi pontunk dr. Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter úr meghallgatása. Miniszter úr – akitől a bizottság hatás- és illetékességi körébe tartozó kérdések nagy része átkerült az EMMI-be – kérésére háromnegyed órás lesz a meghallgatás időtartama, utána távozni kényszerül, mert nemzetközi kötelezettségének tesz majd eleget. Ki ért egyet a meghallgatás időtartamával? (17) Ki nem ért vele egyet? (0) Ki tartózkodott? (1) Megállapítom, hogy a bizottság egyetértett az időkeretre tett javaslatommal.

Szeretettel köszöntöm miniszter urat. Mivel a 2. napirendi pontunk lesz az Emberi Jogok Európai Bírósága ítéleteinek végrehajtásáról szóló tájékoztató, amelyet Répássy Róbert államtitkár úr fog tartani, azt kérem, hogy erről ne kérdezzük a miniszter urat. Miniszter úr, öné a szó.

Dr. Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter beszámolója

DR. NAVRACSICS TIBOR közigazgatási és igazságügyi miniszter: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! A szokásos évi miniszteri beszámoló kapcsán az Emberi jogi bizottság előtt érdemes kiemelni, hogy az új Alaptörvény továbbra is alapvetően biztosítja Magyarországon az alapjogok érvényesülését, összhangban a nemzetközi és az európai uniós emberi jogi dokumentumokkal. Egyrészt alkotmányos garanciák vannak az alapjogok érvényesülésére, másrészt pedig mindenfajta jogsérelem esetén biztosított a jogsérelem orvoslásához szükséges bírói út. Magyarországon független az igazságszolgáltatás, és ennek megfelelően mind az alapjogok érvényesülése, mind pedig az alapjogok érvényesülésének a védelme biztosított.

Az elmúlt egy évben a tárca alapvetően három nagy irány kapcsán került kapcsolatba az alapjogvédelemmel. Ezek között van két nagy kódex, az egyik a Polgári Törvénykönyv, a másik a Büntető Törvénykönyv, a harmadik pedig a minisztériumnak az az iránya, amelyet gyermekbarát igazságszolgáltatás néven jelölünk, amely az áldozatvédelem egyik speciális formájaként létezik, és már a minisztériumok közötti, valamint az állami hatóságok közötti együttműködéssé nőtte ki magát.

A Büntető Törvénykönyv megalkotásakor alapvető célunk volt – amely célt és irányt sikerült is tartanunk –, hogy egy olyan korszerű Büntető Törvénykönyvet hozzunk létre Magyarországon, amely minden szempontból reagál a nemzetközi és a hazai elvárásokra. Miközben az alapjogok, az alkotmányos jogok, az emberi jogok érvényesülését is biztosítja, aközben az eddigieknél szigorúbb büntetőjogi fellépést tesz lehetővé mindazon

bűncselekmények esetében, amelyek a közvéleményben jelentős visszhangot vertek, mind pedig a bűnelkövetők esetében. Ennek keretében, noha nem könnyű szívvel, de kénytelenek voltunk megtenni a büntethetőségi korhatár leszállítását, hiszen reagálnunk kellett arra a meglehetősen aggasztó tendenciára, amelynek az egyik legmarkánsabb jele az, hogy a büntethetőségi korhatár alatti gyermekek követtek, illetve velük követték el bűncselekményt.

A Büntető Törvénykönyv, amelynek a vitájában a bizottság tagjai is mindannyian részt vettek, július 1-jén lép hatályba. Úgy gondolom, hogy az alapvető és szükséges politikai viták lefolytatása mellett sikerült egy olyan alapvető szakmai konszenzust teremteni a Büntető Törvénykönyv körül, amely egyrészt stabil, biztonságos jogállami kereteket ad a jövőben a bűncselekmények üldözésének, illetve az ezzel kapcsolatos jogszabályalkotásnak, másrészt pedig jó kiindulópontját jelenti az új büntetőeljárás törvénynek, amely a jövőre vonatkozó jogalkotási tervünket is jelenti, hiszen már megalakult az a kodifikációs munkacsoport Erdei Árpád professzor úr vezetésével, amely – hasonlóan a Ptk. kodifikációs bizottságához – egyrészt a felsőoktatásban dolgozó elméleti szakembereket, másrészt pedig az igazságszolgáltatásban dolgozó gyakorlati szakembereket magába foglalva teszi majd le az asztalra reményeink szerint az év végéig a büntetőeljárás törvény első átfogó koncepcióját, hogy aztán ezt követően a jövő évben, illetve már a következő ciklusban meginduljon a részleges jogszabályi szöveg, valamint a büntetőeljárás törvény kidolgozási munkája.

A másik ilyen nagy kódex, amiről röviden beszélnék, a Polgári Törvénykönyv, amely nagyságát és szabályozási körét tekintve óriási, hiszen gyakorlatilag a mindennapi életünket befolyásoló minden kérdést szabályoz. Egy több mint tízéves, néha viharoktól sem mentes kodifikációs munka ért véget, amikor a Kodifikációs Bizottság Vékás Lajos és Székely László vezetésével beterjesztette a kormány elé, a kormány pedig az Országgyűlés elé a Polgári Törvénykönyv koncepcióját, aztán később a jogszabály szövegét. Úgy gondolom, hogy az Országgyűlés vitáinak eredményeként egy olyan Ptk.-szöveg született, amely a Kodifikációs Bizottság tagjai és az Országgyűlésben helyet foglaló pártok képviselői szerint is vállalható kompromisszumokat tartalmazott. Jó esély van arra, hogy a Polgári Törvénykönyvet is egy olyan szakmai konszenzus vegye körül, amely a jövő civilisztikájának az egyik legfontosabb elemévé teszi. Hozzá kell tennem, hogy ha a Polgári Törvénykönyv jövő év március 15-én hatályba lép, az első olyan polgári törvénykönyv lesz a magyar jogtörténetben, amelyet egy demokratikus parlament demokratikus szavazás keretében fogadott el.

A harmadik terület a gyermekbarát igazságszolgáltatás, amely – mint már említettem – alapvetően az áldozatvédelem egy speciális területeként indult. A döntő cél az volt, hogy az áldozatvédelmen belül is különböztessük meg azt a csoportot, amely nemcsak lelki alkatából, fejlődésbeli sajátosságaiból és életkorából adódóan a legsérülékenyebb, hanem azért is, mert a gyermekkorban elszenvedett trauma egy egész életre kihathat és rányomhatja bélyegét, hiszen ismerjük azokat a statisztikai adatokat, amelyek a bűncselekmény elkövetésére való hajlamosítást mérik, és amelyek azt mutatják, hogy ha valaki gyermekkorában bűncselekmény áldozatává válik, sokszorosan, legalább az egyharmadával nő az esélye annak, hogy felnőtt korában esetleg bűnelkövető lesz. Éppen ezért nemcsak lilagözös filantrópiából gondoljuk azt, hogy a gyermekbarát igazságszolgáltatásra nagyobb hangsúlyt kell fektetni, hanem mint a prevenció egyik eszközeként utilitarista szemléletből is.

Egy rendkívül fontos lépéssorozatról van szó, amely magában foglalja a jogszabályok módosítását, a Büntető Törvénykönyv, a büntetőeljárás, a polgári perrendtartás, a közigazgatási eljárás olyan módosításait, amelyek célunk szerint ezeket a hatósági eljárásokat és általában a hatóságok magatartását a jelenleg megvalósítható keretek között gyermekbarátabbá teszik, azaz érzékenyebbé teszik a gyermekek speciális szükségleteire. Aztán magában foglalja a rendőrséggel együttműködésben létrehozott, illetve létrehozandó gyermekbarát meghallgató szobák hálózatát, amelynek már több mint a felét átadtuk az ország

különböző pontjain, és az a célunk – s ezt jó eséllyel meg is tudjuk valósítani –, hogy 2013. december 31-ig minden megyében legalább egy gyermekbarát meghallgató szoba legyen. De magában foglalja a figyelemfelkeltő akciókat is, például az interneten keresztül az egyszerűlt.hu nevű gyermekportállal együttműködésben. Mentoroknak olyan, a közéletben ismert személyiségeket kértünk fel Rudolf Pétertől Kálmán Olgán át Novodomszky Éváig, akik számunkra elsősorban azért fontosak, mert azt az üzenetet közvetítik, amit mi szeretnénk elérni, hogy politikus és nem politikus egyaránt higgye el: nem pártpolitikai kérdéssről van szó, amikor a gyermekbarát igazságszolgáltatásról beszélünk. Mi csak elindítani szerettük volna ezt a tradíciót és abban bízunk, hogy bármely politikai erő irányítja a jövőben az országot, folytatni fogja ezt és a magyar hatóságokat, illetve a magyar igazságszolgáltatási és közigazgatási rendszert gyermekbaráttá teszi.

Azért hangsúlyoztam, hogy a jelenleg elérhető keretek között, mert természetesen nem gondoljuk azt, hogy teljes körű és százszázalékosan sikeres lenne ez a kezdeményezés. Kellő alázattal figyeljük azon emberek intéseit, akik ebből élnek és ebből adódóan a dolgozószoba hűvös magányában fogalmazzák meg, miket kellene még tennünk annak érdekében, hogy Magyarország valóban gyermekbarát legyen, és egyúttal hívjuk is őket arra, hogy segítsenek nekünk abban, hogy ezt meg tudjuk valósítani a jövőben. Úgy gondolom, már az is jelentős előrelépés, amit az elmúlt két évben elértünk, de természetesen nem lehetünk elégedettek és a jövőben is együtt kell majd működni ezen a területen.

Elnök úr úgy tájékoztattott, hogy a Strasbourgi Emberi Jogi Bírósággal kapcsolatos kérdésekről államtitkár urat fogják meghallgatni a következő napirendi pont keretében. A világért sem akarnám elvenni a kenyerét, a minisztériumon belüli hatalmi egyensúly nem engedi meg számomra, hogy elvonjam a hatásköreit. Ezért ha megengedik, az azzal kapcsolatos kérdésekkel foglalkoznék, amik az Európa Tanáccsal való együttműködésben felmerültek, valamint az ezzel kapcsolatos esetleges emberi jogi kérdésekkel. Itt érintőlegesen a Velencei Bizottság és az Európai Bizottság is szóba kerülhet.

Az igazságszolgáltatás reformjával kapcsolatos kérdéseknél elsősorban az ügyek áthelyezéséről volt szó. Amikor az európai intézményekkel való egyeztetések megkezdődtek, akkor a magyar kormány felkérte a Velencei Bizottságot, hogy részben az Alaptörvényt, részben a sarkalatos törvényeket, illetve minden olyan törvényt, amelyet a magyar jogrendszer működése szempontjából fontosnak talál, vizsgálja meg és értékelje, mégpedig egy elsősorban alkotmányossági, jogi szempontú értékelést végezzen el. A közösségi joggal való harmonizáció kérdésében az Európai Bizottság jogi szolgálatával, illetve az Európai Unió Tanácsának jogi szolgálatával együttműködve járunk el. Kialakult egy többé-kevésbé személyes jellegű együttműködés Thorbjørn Jaglanddal, az Európa Tanács főtitkárával azokban a kérdésekben, amelyeknél úgy gondoltuk, hogy a jogalkotás politikai kérdésekkel is keveredik. Ebből adódóan nem egyértelműen csak jogalkotási vagy alkotmányossági szempontokból vagy éppen a közösségi jog szempontjából kell nézni a kérdéseket, hanem az európai politika kérdéskörei felől is.

Többször felvetődött már az ügyek áthelyezésének kérdése, ami gyakorlatilag valamennyi fórumon megjelent, mind a főtitkár úrral, mind a Velencei Bizottsággal, mind pedig az Európai Bizottsággal folytatott együttműködésben. Az alapvető aggodalom – s talán ennnyiből lehet fontos az Emberi jogi bizottság számára –, amit az európai intézmények megfogalmaztak még az első változattal kapcsolatban, az volt, hogy részben az ügyek áthelyezésének indítványozói köre, részben pedig az ügyek áthelyezésének mechanizmusa olyan diszkrécionális jogkört alapoz meg, amely lehetővé teszi, hogy részrehajló módon befolyásolják az ügyek pártatlan elbírálását, ami végső esetben a bíróhoz való jog elvonását is eredményezheti.

Ennek megfelelően a tárgyalások során – amelyek az emberi kommunikáció legszélesebb skáláját felvonultatták, és amelyek során a fordításértelmezést magába foglaló

hermeneutikai szemináriumoktól kezdve a kodifikációs egyeztetésekig mindenről volt szó – eljutottunk odáig, hogy ma az ügyek áthelyezése tekintetében én két fontos elmozdulási pontot látok, amely az előzetes visszajelzések alapján úgy tűnik, hogy alapjogi szempontból is mindenki számára megfelelő megoldást jelent. Egyrészt szűkítettük az ügyek áthelyezésének indítványozói körét, a jövőben a legfőbb ügyész nem indítványozhatja az ügyek áthelyezését. Megjegyzem, hogy ez magának a legfőbb ügyésznek a javaslata volt, tehát nem arról van szó, hogy őt kiejtettük vagy kiszorítottuk volna a játékból, hanem a legfőbb ügyész látta úgy, hogy nem praktikus az előzetesen megalkotott konstrukció, ezért ő kivonul az ügyáthelyezés kezdeményezéséből.

Másrészt pedig az automatizmusok szerepének növelésével kívánjuk elérni, hogy minél standardizáltabb legyen az eljárás, azaz ne ügyekhez, ne terheltekhez, ne bírókhoz legyen kötve az ügyek áthelyezése és ne eseti jellegű legyen, hanem kifejezetten ügyteherhez legyen kötve, hiszen önök is tudják, hogy vannak olyan konkrét esetek, amikor a budapesti és a Budapest környéki bíróságok leterheltsége miatt az ügyek súlyosan elhúzódnak, olyan mértékben elhúzódnak, hogy az már valóban jogsérelmet is jelent. Ezért egyébként a Strasbourgi Emberi Jogi Bíróság előtt is számos ügy van, és ez kártérítési követelést alapoz meg a magyar állammal szemben, és a Strasbourgi Emberi Jogi Bíróság általában meglehetősen nagylelkűen meg is szokta ítélni ezeket az ügyeket. Ebből adódóan kezelni akarjuk a budapesti és a Budapest környéki bíróságok túlterheltségét, el akarjuk kerülni annak a látszatát, hogy ez bármilyen szempontból is egyedi ügyek kiválogatását és terelgetését jelenti. Éppen ezért egy minél inkább standardizált eljárásban vagyunk érdekeltek, amelynek eredményeként előre kiszámítható, hogy egy bíróság ügyteherheltsége mikor éri el azt a szintet, amikortól kezdve át kell irányítani az ügyeket, és azt is meg lehet tudni, hogy az ügyek általában melyik bírósághoz kerülnek át.

Hangsúlyozom, amit az európai intézményekkel való párbeszéd során is mindig szoktam hangsúlyozni, hogy egy szükségmegoldásról és átmeneti megoldásról van szó. A bíróságok leterheltségét nem úgy kívánjuk megszüntetni, hogy ügyeket áthelyezünk, mert tudatában vagyunk annak, hogy ez a megoldás költséges és csak átmeneti jellegű lehet. A megnyugtató megoldás a mostani adataink és ismereteink szerint két új bíróság felállítása lenne budapesti, illetve Budapest környéki illetékességi területtel, valamint új bírói státuszok létesítése, a bíróságok informatikai fejlesztése, illetve a szakértői intézetek szakembergárdájának és felszereltségének a fejlesztése. Úgy gondolom, az elkövetkező évek egyik legfontosabb igazságügyi feladata éppen az lesz, hogy a költségvetési viták során az ehhez szükséges fedezetet megszerezzük és elkezdjük a bíróságok, illetve az egész igazságszolgáltatás informatikai fejlesztését, valamint tárgyi infrastrukturális fejlesztését. Abban bízom, hogy ezek eredményeként középtávon egy korszerű, hatékony és gyors igazságszolgáltatási rendszer fog kiépülni Magyarországon.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. A felmerülő kérdésekre nagyon szívesen válaszolok.

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr. Tekintettel arra, hogy a következő napirendi pontunk a strasbourgi bírói gyakorlat tárgyalása, arra kérem a képviselő hölgyeket és urakat, hogy az ezzel kapcsolatos kérdéseiket ne most tegyék fel. Először Szabó Tímea képviselő asszonynak adom meg a szót.

Kérdések, megjegyzések

SZABÓ TIMEA (független): Köszönöm miniszter úr beszámolóját. Megpróbálom nagyon röviden összefoglalni a kérdéseim.

„A nemzeti együttműködés programja külön fejezetet szentelt az elmúlt nyolc évben tönkretett jogállam helyreállítására.” Ehhez képest ön is beszélt a Velencei Bizottságról és

számos európai intézményről. Ők azt írják, hogy hazánkban a demokrácia veszélyben van, a jogállam, az alkotmányosság gyakorlatilag romokban hever, a kormánypártok válogatnak az egyházak között, az Alkotmánybíróságot lefegyverezték és a kormánypárt korlátlan hatalmat gyakorol. Érdekes, hogy a Velencei Bizottság az utolsó jelentésében már ajánlásokat sem fogalmaz meg – ez korábban nem fordult elő –, viszont azt írják, hogy a kormány nem teljesítette a korábbi ígéreteit. Ennek fényében hogy értékeli miniszter úr az elmúlt három év közjogi dülását – hadd fogalmazzak így ellenzéki képviselőként –, vagy Kövér Lászlóval egyetemben miniszter úr is úgy gondolja, hogy Strasbourgban csupa idióta ül?

Ehhez kapcsolódik a következő kérdésem. Mi a miniszter úr véleménye arról, hogy Sólyom László szerint a Tavares-jelentés megalapozott és korrekt? De Viviane Reding asszony is úgy fogalmazott, hogy az alkotmány módszeres megsértése történik Magyarországon.

A következő kérdésem a családon belüli erőszakkal kapcsolatos. Néhány héttel ezelőtt megalakult az Emberi jogi bizottság női esélyegyenlőséggel foglalkozó albizottsága, amelynek ülésén az EMMI államtitkára megígérte, hogy a családon belüli erőszakkal kapcsolatos törvényjavaslatot a benyújtása előtt társadalmi vitára bocsátják. Meg lehet nézni a jegyzőkönyvben, hogy ez hangzott el. Ez miért nem történt meg? És mit gondol miniszter úr arról, hogy magánvádas lett az a javaslat, ami bekerült a törvényjavaslatba? Nagyon jó, hogy bekerült a gazdasági kizsákmányolás, de hogy fogja egy fogyatékkal élő ember magánvádas eljárásban érvényesíteni az akaratát, akitől elveszik a fizetését? Vagy egy bántalmazott gyerek?

Miniszter úr beszélt a gyermekbarát igazságszolgáltatásról. Ennek fényében mit gondol az iskolarendőrökről? Ha tényleg a pedagógiai módszerekre, a nevelésre, a megelőzésre fektetjük a hangsúlyt – ahogy miniszter úr mondta –, akkor valóban szükség van-e erre, és azt a minimális állami forrást nem arra kellene-e fordítani, hogy hosszú távon megalapozzuk a renitens gyerekek beilleszkedését?

Végül szeretném megkérdezni, mit gondol miniszter úr a PM-es képviselők táblafelmutatásáról azzal kapcsolatban, hogy Magyarországon dohánymaffia működik. Kövér László büntetést szabott ki négy PM-es képviselőre. Ön szerint ez belefér-e a szólásszabadságba, a véleménynyilvánítás szabadságába, vagy valóban büntetést érdemel, különös tekintettel arra, hogy korábban fideszes képviselők is gyakran alkalmazták ezt a véleménynyilvánítási módszert? Köszönöm.

ELNÖK: Engedjen meg nekem három megjegyzést, képviselő asszony. 1. Hivatalosan meg nem jelent jelentésről nagyon nehéz vitázni. 2. A magánindítványt és a magánvádat ne tessék összekeverni. 3. A miniszterelnök úrnak a hatáskörébe és illetékességébe tartozó kérdéseket kell feltenni, nem pedig a házelnök hatáskörébe és illetékességébe tartozó kérdéseket. *(Lendvai Ildikó: Szerintem ivarérett a miniszter úr és tud felelni. – Dr. Navracsics Tibor: Honnan tudja, kedves Ildikó?)* Varga László képviselő úr következik.

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): Tisztelt Miniszter Úr! Én az előbb felszólaló képviselővel ellentétben gratulálni szeretnék önnek azért a határozottságért, ahogy a Tobin-ügyben Viviane Reding asszonynak válaszolt. Az a közösség, amely képviselőként a parlamentben ülök, egyértelműen azt várja, hogy ne tűrjük a bennünket gyalázó kijelentéseket – amelyek nyilvánvalóan a mi ellenzékünktől származnak, csak itt kevesen vannak, ezért mennek külföldre –, hanem ugyanúgy, ahogy a Tobin-ügyben, minden ügyben hasonlóképpen járjon el. Ez egy alulról jövő üzenet a választóktól.

Szeretném megkérdezni, miniszter úr körülbelül mikorra látja azt, hogy az okmányirodák úgy fogják ellátni a feladatukat, ahogy azt mi akkor szeretttük volna, amikor ez megalkottatott. A kisvárosokban még csak működik a rendszer, de Kecskeméten szinte

csóddé vált, mert eddig három helyen lehetett intézni az ügyeket, most viszont csak egy helyen lehet, és már azért is sorszámot kell húzni, hogy valaki sorszámot kapjon. Jó lenne, ha ebben egy kicsit előrébb tudnánk lépni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Lendvai Ildikó képviselő asszony!

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Miniszterelnök-helyettes úr, két rövid kérdésem volna, előtte azonban egy pozitív megjegyzést tennék, ami viszont már túlterjed az ön feltételezett ivarérettségén.

A pozitív megjegyzés úgy szól, hogy látom és respektálok – mert tudom, hogy ez nem könnyű –, hogy miniszter úr igyekszik a kötelező politikai lojalitás határain belül megőrizni valamifajta intellektuális autonómiát. Ez kiviláglott a Bayer Zsolt cikkére vagy a trafikmutyira való reakciójából is. Éppen ezért ezt remélem a két kérdésemre adott válaszátlól is. Most, hogy tönkretettem ígéretesen épülő politikai karrierjét a dicséretemmel, mégiscsak felteszem a két kérdésem.

Mi az álláspontja miniszter úrnak azzal a sajnálatosan elszaporodott gyakorlattal kapcsolatban, hogy az Alkotmánybíróság tartalmi kifogásai esetén – tartalmiakról beszélek és nem szerkezetiekről – röviddel a kifogás után Alaptörvénybe foglaltatik az, amit kifogásolnak, hogy elvegyék a mozgásterüket? Ez legutóbb olyan esetben is megtörtént, ami a mi bizottságunk hatáskörébe tartozik, az egyházi törvénynél, valamint az emlékezetes családvédelmi törvénnyel kapcsolatban. A kérdésem tehát az, hogy mi a miniszter úr álláspontja erről a gyakorlatról. Mit terveznek a jövőben? Egyáltalán terveznek-e hasonló okból vagy más okból ötödik, hatodik, hetedik, nyolcadik, heti rendszerességgel bekövetkező alaptörvény-módosítást?

Ugyanebbe a kérdéskörbe tartozik, hogy milyen módon fogja a tárca és a kormány a Velencei Bizottsággal való konzultációt lefolytatni, mi az a mozgáster, amit a kormány megenged magának a kifogások akceptálásában?

Miniszter úr szólt – és ez pozitív törekvés, ezt szeretném visszaigazolni részemről, részünkről is – a gyerekbarát igazságszolgáltatásért folytatott küzdelemről vagy tevékenységről. Ezért tartom fontosnak megismerni miniszter úr álláspontját a kiskorúak elzárásával kapcsolatban. S most nem arra kérdezek rá, amire miniszter úr utalt, hogy milyen okból szállították le a büntethetőség korhatárát komoly bűncselekmények esetén – ebben van vitánk, de ez most itt nem a vita terepe –, ámde az történt, hogy már a szabálysértésért is lehet elzárással büntetni 18 éven aluli kiskorút, különösen ha a családja nem tudja kifizetni a rá kirótt pénzbüntetést. A szabálysértő – nem bűnöző, csak szabálysértő – kiskorúak elzárása hogyan egyeztethető össze az említett gyerekbarát felfogással? Előre is köszönöm a válaszait.

ELNÖK: Még egyszer szeretném felhívni a figyelmet az időkorlátra, ha azt akarjuk, hogy a miniszter úr válaszoljon is. A kiskorút és a fiatalkorút pedig ne tessék összekeverni. Ékes Ilona képviselő asszony következik.

ÉKES ILONA (Fidesz): Köszönöm miniszter úr tájékoztatását. Nagyon örülök, hogy ennyi minden történt a gyerekbarát igazságszolgáltatás ügyében az elmúlt időszakban. Három rövid kérdést szeretnék feltenni. 1. A gyerekbarát bíróságokról gondolkoznak-e, ami esetleg továbblépés lehetne ezen a területen. 2. Várható-e a közeljövőben a Lanzarote-egyezmény ratifikálása vagy nem? 3. Hogyan értékeli a minisztérium emberi jogi kerekasztalának a működését? Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kulcsár Gergely képviselő úr!

KULCSÁR GERGELY (Jobbik): Nekem csak egy kérdésem lenne egy olyan ügyel kapcsolatban, amely közfelháborodást keltett. A közelmúltban az eljárás elhúzódása miatt szabadon engedtek olyan embereket, akik tizenkét rendbeli rablással és két rendbeli emberöléssel voltak gyanúsítva. Ez az emberek igazságszolgáltatásba vetett hitét megingatta, valamint véleményem szerint ezzel sérül a jogbiztonság és az emberek biztonságérzete. Tegnap hírt, hogy a csepeli négyes gyilkossággal vádolt gyanúsítottakat is szabadon engedhetik. Ebben az ügyben egy szakértő halála miatt húzódott el az eljárás. Szeretném megkérdezni, hogy a szakértői intézmények működésével kapcsolatban milyen reformokat tervez a minisztérium és miniszter úr, hogy a jövőben ilyen ne fordulhasson elő. Köszönöm.

ELNÖK: Mivel kormánypárti részről nincs több jelentkező, Gaudi-Nagy Tamás képviselő úrnak adom meg a szót. Megint felhívnom a figyelmet az időkorlátra, hogy miniszter úrnak legyen ideje a válaszok megadására.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Tisztelettel köszöntöm miniszterelnök-helyettes urat és Répássy Róbert államtitkár urat. Elnézést kérek a késésért, de igyekszem röviden összefoglalni a kérdéseimet, de mivel értékelési kör nem lesz, én is mondanék egy rövid véleményt. Ha ezt Lendvai Ildikó is megtehetette, akkor gondolom, hogy én is megtehetem.

Én az Európai Unióval kapcsolatos viszonyrendszerben kifejezetten értékelem miniszterelnök-helyettes úr bátrabb, határozottabb kiállását. Az eddigi kormányzati gyakorlatokhoz képest nyugodtan mondható markánsnak az a határozottság, ahogy miniszterelnök-helyettes úr fellép. Az élet viszont tényleg azokat igazolta, akik azt mondták, hogy az európai uniós csatlakozás során körültekintőbben kellett volna eljárunk. Éppen ma tárgyalja az Országgyűlés az ír nép lisszaboni szerződéssel kapcsolatos aggályairól szóló politikai nyilatkozatát, illetve az erről szóló jegyzőkönyvet. Ez is arról szól, hogy az Országgyűlés, amelyben ön is ott volt, miniszterelnök-helyettes úr, annak idején aggálymentesen megszavazta a lisszaboni szerződést. Most már látjuk, hogy egy milyen rendszer kezd kibontakozni, milyen önkényes eljárásokkal próbálják az Unióban a renitens tagokat megrendszabályozni.

A Tobin-ügy az egyik legmarkánsabb ügy, amelyben megnyilvánul az Európai Unió kettős mércéje: a Magyarországgal szembeni számonkérés, ugyanakkor a Tobin-ügy végrehajtásának az elmaradása. Ezen a téren várható-e valamilyen áttörés? Miniszterelnök-helyettes úr nemrégiben jó híreket jelzett, de én úgy tudom, hogy még mindig nem kezdte meg Magyarországon börtönbüntetésének letöltését az elítélt.

Szintén nagy nyilvánosságot kapott a Bora Bora szigetén rekedt magyar hölgy esete. Milyen fejlemények vannak ebben az ügyben? Tud-e mondani valamit ebben a körben miniszterelnök-helyettes úr?

Szeretném megkérdezni, hogy mennyire lesz még jellemző a Magyar Országgyűlésre a salátatörvények gyakorlata. Tegnap is egyszerre kellett szavazni a jó irányba mutató családon belüli erőszak büntető törvényi tényállásának az elfogadásáról és a véleménynyilvánítási szabadságot szerintünk nagyon durván sértő internetcenzúrának a bevezetéséről. Jó lenne az ilyen helyzeteket elkerülni, azt, hogy ilyen egymáshoz tematikusan nem tartozó témák kerüljenek egy csomagba.

Érdeklődnék arról, hogy a kitelepített felvidéki magyarok kárpótlása tárgyában többször megígért jóvátétel érdekében mikor várható a törvényjavaslat előterjesztése.

A végrehajtói karral kapcsolatban sok kritika és probléma merül fel. Tegnap olyan módosítókról szavaztunk ebben a körben, amelyek növelik a kormány mozgásterét. Milyen irányba kíván menni a kormányzat annak érdekében, hogy a végrehajtások során a visszaélés, a végrehajtói kar önkényes, szakmaiatlan eljárása visszaszorítható legyen?

A Nemzetpolitikai Államtitkárság is önhöz tartozik. E tárgyban két rövid kérdést tennék még fel. Kérdezem, hogy a javaslatomra felállt Kárpát-medencei Magyar Jogsegélyszolgálat jelenleg milyen irányba tart. Tud-e megnyugtató híreket mondani miniszterelnök-helyettes úr ebben a körben. A pályázatok már kiírásra kerültek-e és afelől érdeklődnék, hogy az érdemi munka tárgyában hogy állnak ezek a folyamatok.

Tegnap azonnali kérdés formájában kérdeztem miniszterelnök-helyettes úrtól, hogy a magyar kormány mennyire kíván határozottan, védhatalomként odaállni az önrendelkezési törekvések, illetve az elcsatolt területeken élő magyar közösségek mellé. Ebben a körben mi az az irány, amit várhatunk elsősorban a székely autonómia kivívása, illetve a szerb uniós csatlakozás blokkolása tekintetében, amit egészen addig meg kellene tenni, amíg nem teljesítik a magyar igényeket?

Végül a kommunista luxusnyugdíjak megvonása tárgyában lenne egy kérdésem. Mai hír, hogy Biszku Béla esetében bizonyos nyugdíjsökkentésre került sor, de ha jól láttam, csupán néhány tízezer forintos összegben. Ez nem az a mérték, amit mi már három éve javasolunk. Nem látná-e indokoltnak miniszterelnök-helyettes úr, hogy ne csak egy szakértői csoport válogatása, hanem egy konkrét törvényi felhatalmazás alapján drasztikusabban vonjuk meg a kiemelt kommunista luxusnyugdíjakat, többek között Biszku Béláét? Az irány tehát helyes, csak mi azt szeretnénk, hogy ez bővebben és határozottabban történne meg. Köszönöm.

ELNÖK: Miniszterelnök-helyettes úr a hatáskörébe és illetékességébe tartozó kérdésekre kíván válaszolni. Öné a szó.

Válaszok

DR. NAVRACSICS TIBOR közigazgatási és igazságügyi miniszter: Köszönöm szépen. Ha megengedik, a kérdésekre csak röviden, egy-egy mondatral válaszolnék. Először Szabó Timea kérdéseire.

A Velencei Bizottságnak műszaki problémái vannak, ebből adódóan néhány órára látható volt egy állítólagos jelentés, amit mi állítólag láttunk is, és abban én állítólag azt láttam, hogy ebben a jelentésben négy pozitívum is fel volt sorolva. Az ügyáthelyezéssel kapcsolatban kifejezetten pozitívumként emelte ki azt, hogy a legfőbb ügyész nem vesz részt az ügyek áthelyezésében, kifejezett pozitívumként fogalmazta meg azt, hogy több az automatizmus az ügyben, kifejezett pozitívumként fogalmazta meg, hogy az Alkotmánybíróságnak most már az Alaptörvényben is rögzített joga van arra, hogy az Alaptörvény módosításait eljárásjogi szempontból vizsgálja. Ezeket konkrétan pozitívumként említette meg, és valóban megemlített általánosságban nagyon sok olyan, én azt mondanám, hogy vélemény szinten megfogalmazott kérdést is, amelyekkel kapcsolatban amikor párbeszédet folytattunk – és a Velencei Bizottsággal folyamatos volt a párbeszéd –, többször el is mondtuk az észrevételeinket és az ellenérveinket. De tekintettel arra, hogy a műszaki hibának köszönhetően vagy annak ellenére pár órával később lekerült a Velencei Bizottság honlapjáról ez a jelentés, ezért amit most mondtam, gyakorlatilag meg nem történtnek tekinthető, mert nem tudjuk, hogy ez lesz-e a jelentés. Hivatalos jelentést nem kaptunk a Velencei Bizottságtól, értesítést sem kaptunk arról, hogy lenne hivatalos jelentés. Ha jól emlékszem, június 14-én lesz a Velencei Bizottság ülése, amelyen természetesen ott leszünk és akkor is elmondjuk az ezzel kapcsolatos érveinket.

Én soha nem venném magamnak a bátorságot, hogy Sólyom professzor urat bíráljam, azért sem, mert rendkívül tisztelem úgy is, mint egyetemi oktatót és úgy is, mint közéleti személyiséget. Függetlenül attól, hogy miben értek vele egyet és miben nem értek vele egyet, egy nagyon nagy személyiségnek tartom, de ha ő a Tavares-jelentésről azt mondta, hogy korrekt, akkor szerintem nem olvasta a Tavares-jelentést. Ugyanis a Tavares-jelentésben

ténybeli tévedések is vannak. Én nem gondolom azt, hogy Sólyom professzor úr politikai okokból felejtkezze el arról, hogy ennek a jelentésnek nagyon komoly fogyatékoságai is vannak, hiszen máskor soha nem szokott a fogyatékoságokról elfelejtkezni. Tehát valószínűleg nem olvasta ezt a jelentést, hanem másra gondolhatott vagy más szavakat használhatott. De hogy a Tavares-jelentés a szó szemantikai értelmében nem korrekt, az egészen biztos, mert tele van hibákkal. A magyar kormány egyébként el is juttatta a hibajegyzékét a Tavares-jelentés fogalmazójához, illetve ahhoz a szaktanácsadóhoz, amelyik ezt tárgyalja.

Viviane Reding alkotmánymódosítás ügyében megfogalmazott véleményére én tegnap reagáltam. Kicsit kínosnak tartom azt, hogy itt van egy luxemburgi állampolgárságú biztos, aki Magyarországot azért, mert két év alatt négyszer módosította az Alaptörvényét, elmondja mindenfajta instabil jogrendszerű, jogállammal ellentétes országnak, miközben az ő országa hat év alatt tizenkétszer módosított alkotmányt, sőt volt egy olyan időszak is, amikor hat hónap alatt hatszor. Én nem állítanám fel a Reding-féle kritériumokat, hogy egy ország hányszor módosíthat alaptörvényt. Szerintem nem attól függ, hogy egy ország jogállam vagy nem jogállam, hogy hányszor módosít alaptörvényt. Vannak olyan időszakok, amikor éveken keresztül stabil egy alkotmány, és vannak olyan időszakok, amikor gyakrabban változtatnak rajta. Én ez alapján nem ítélnék meg egyetlen országot sem. Az, hogy Viviane Reding biztosként, az Európai Bizottság tagjaként most már sokadszor fogalmaz meg Magyarországot és a politikai korrektséget súlyosan sértő, politikailag elfogult véleményt, nem az én problémám, ez az Európai Bizottság definíciójával szembenálló szerep. Viviane Reding politikusi szerepet játszik. Az Európai Bizottság per definitionem nem politikai testület, hanem a szerződés őrzője, és ebből adódóan Viviane Reding nem fogalmazhat meg politikai helyzetértékelést, főleg nem hibásat. Én úgy gondolom, hogy ebben az esetben ráadásul egy rosszul felállított kritériumrendszer mentén fogalmazott meg politikai véleményt. Ez le is írja ennek a véleménynek az értékét.

Ami a kapcsolati erőszak szabályozásának a történetét illeti: fontos tudni, hogy az általunk készített Büntető Törvénykönyvben ez szerepelt tényállásként. A parlamenti vita során ez kikerült, majd ismét visszakerült, létrejött egy munkacsoport, amelyik ezt megfogalmazta. A munkacsoportot nem mi vezettük – részt vettünk benne, de nem mi vezettük –, és amikor Balog Zoltán miniszter úr arról tájékoztatót, hogy megszületett az új tényállás, akkor azt mondta, hogy ez a munkacsoporton belüli konszenzust tükrözi és azt kérte, hogy technikailag legyen az előterjesztője, merthogy a Büntető Törvénykönyvről van szó. Én úgy gondolom – de ő ezt majd részletesebben ki tudja fejteni –, hogy a társadalmi egyeztetés a munkacsoporton belüli szakmai egyeztetéssel megtörtént.

Iskolarendőrök. Én egy szerencsés ember vagyok, mert nem olyan városban, nem olyan szociális körülmények között nőttem fel, hogy szembesülnöm kellett volna ezzel a problémával. De képviselőtársaim mondják, sőt az ezeken a településeken lakó pedagógusok is mondják, hogy vannak olyan iskolák, vannak olyan települések, ahol gyakorlatilag nem fenntartható a közrend az iskolán belül. Mert megverik a pedagógust. Szerintem senki sem örül annak, hogy iskolarendőrséget kell bevezetni Magyarországon. De ha erre van szükség, hogy a tanítás békéjét biztosítani tudjuk, hogy a pedagógusok testi épségét meg tudjuk védeni, hogy azok a gyerekek, akik nem képesek betartani a rendszabályokat, megtanulják azt, hogy egy társadalomban csak úgy lehet élni, hogy a közös normákat és egymás testi épségét tiszteletben tartják, akkor ezt – még ha ez az egész ország mai állapotának szegénységi bizonyítványa is – meg kell tennünk. Nem tudunk mást tenni. Emberi jogi dokumentumok elfogadásával még soha nem sikerült rendet teremteni egy iskolában. Bár nagyon fontos, ha már rend van, de ha nincs rend, akkor rendet kell teremteni. És ha mások nem tudnak rendet teremteni, akkor a rendőröknek kell ezt megtenni.

A büntetések kiszabása tekintetében készül már az a jogszabály, amely a Btk.-hoz illeszkedve szabályozza a büntetést-végrehajtást. Itt az ügy gazdája alapvetően koncepcionális szinten is a Belügyminisztérium. Az előterjesztés részleteit nyilván majd a bizottság is meg fogja tapasztalni.

Most pedig Lendvai Ildikó képviselő asszony kérdéseire válaszolok. Az alaptörvény-módosítások mindegyikénél figyelembe vettük az Alkotmánybíróság véleményét is. Előfordult, hogy a koncepciót alapvetően megtartottuk, de finomítottuk az Alkotmánybíróság észrevételeivel. Minden esetben törekedtünk arra, hogy ne hagyjuk figyelmen kívül az Alkotmánybíróság döntésében megfogalmazott szempontokat.

A Velencei Bizottság konzultációinál teljes volt a mozgásterünk, a mi mozgásterünket általában a Velencei Bizottság korlátozta azzal, hogy sok esetben ötször is el kellett mondanunk ugyanazt a dolgot, ennek ellenére szemmel láthatóan nem vezették át az észrevételeinket. Egyébként államtitkár úr részletesebben is be tud számolni a konzultációkról, hiszen ő tevékeny részese volt azoknak, én csak hébe-hóba kapcsolódtam be ebbe a dologba.

A kiskorúak elzárásával kapcsolatban is a készülő büntetés-végrehajtási törvényre utalnék.

Kulcsár Gergelynek mondom, fontosnak tartom, hogy ami a sajtóban úgy jelent meg, hogy négy év után szabadlábra helyezték az elkövetőket, az valójában 24 órás házi őrizetet jelent. Természetesen nem kisebbíteni akarom a probléma jelentőségét, de nem arról van szó – ezt csak az állampolgárok és a bizottság tagjainak megnyugtatása céljából mondom –, hogy tömeggyilkosok sétálnak közöttünk és bármikor lecsaphatnak ránk, mert ők házi őrizetben vannak. Ugyanakkor ez egy évek óta felhalmozódó és valóban megoldandó probléma. Ahogy már a bevezetőmben is említettem, készül a koncepció, és az a célunk, hogy költségvetési támogatással olyan fejlesztési programokat indítsunk el, amelyek középtávon megoldják ezt a problémát, rövid távon pedig úgy gondoljuk, hogy az ügyek áthelyezése a megoldás a bírósági szakra vonatkozóan.

A szakértőkkel, illetve szakértői intézetekkel kapcsolatos fejlesztések és korszerűsítések mind a két esetben a Belügyminisztériumhoz tartoznak. Úgy tudom, hogy a belügyminiszter úr egy komoly fejlesztési tervet is készít ezzel kapcsolatban és ezt rövidesen tárgyalni fogja a kormány. Abban bízom, hogy ott is lesz majd elmozdulás.

Gaudi-Nagy Tamásnak válaszolva: én az Európai Unióval folytatott vitáim egyikéből sem vonom le azt a következtetést, hogy kár volt az Európai Unióhoz csatlakozni. Én mind a mai napig elkötelezett híve vagyok az európai integrációnak, az Európai Uniónak. Az európai integrációnak úgy, ahogy azt a kereszténydemokrata politikusok a negyvenes évek végén kitalálták, ahogy azt néhány év késéssel a szociáldemokraták is felismerték és vitték tovább, de úgy látom, az európai integráció most egy olyan időszakban van, amikor nagyon sok vita kinyílik és Európa jövőjéről van szó. A kormánynak, de nyilván a magyar társadalomnak és a magyar pártoknak, így a Jobbiknak, a Szocialista Pártnak meg a Párbeszéd Magyarorszáért mozgalomnak is markáns véleménye van arról, hogy milyen irányba kellene Európának, az Európai Uniónak továbbmennie. Énszerintem mindenképpen részt kell venni ebben a vállalkozásban. Erre figyelmeztető jel lehet az is, hogy akik nem vesznek részt benne, azok közül szinte mindenki szeretne odatartozni. Aki nem, annak olaja vagy aranya van. Nekünk se olajunk, se aranyunk nincs, ezért úgy gondolom, hogy mindenképpen érdemes ebben részt vennünk, és fel kell vállalnunk a vitákat, vitatkoznunk kell azon, hogy milyen irányban menjen az Európai Unió, de semmiképpen sem szabad kimaradni belőle.

Tobin-ügyben folyamatos kapcsolatban vagyunk az ír igazságügyi minisztériummal. Legutóbb a múlt hét végén kaptunk egy újabb jelzést arról, hogy várják Francis Ciarán Tobin választását arról, hogy mikor hajlandó Magyarországra jönni és megkezdeni a büntetését. Én abban bízom, hogy ez minél hamarabb meg fog történni. Ahogy azt már önöknek is és

másnak is kijelentettem, én nem hagyom nyugodni ezt az ügyet addig, amíg az igazságügyi tárcával bármilyen kapcsolatban vagyok, hanem folyamatosan napirenden fogom tartani, és mindenképpen szeretném elérni azt, hogy Francis Ciarán Tobin Magyarországra jöjjön és megkezdje a büntetését.

Bora Bora-ügyben a francia hatóságokkal vitatkozunk, ugyanis a francia hatóságok azt állítják, hogy azok a körülmények, ahogy a család Bora Borára költözött és a gyereket elhelyezte, számukra azt jelzi, hogy életvitelszerű tartózkodásra rendezkedtek be. Ennek a vitája és a bizonyítása folyik most.

Azt hiszem, hogy salátatörvények még sokáig lesznek. A tegnap megszavazott két törvény közül mind a kettő a Büntető Törvénykönyv módosítása volt, tehát a szó klasszikus értelmében nem is volt salátatörvény. Már csak azért is lesznek még salátatörvények, mert szavazástechnikailag egyszerűbb így elfogadtatni több törvény módosítását. Arra mindenképpen törekszünk, hogy tematikailag ne különböző passzusok kerüljenek egy törvénybe, hanem lehetőség szerint ez kezelhető legyen.

Tudom, hogy régi, idestova hároméves adósságom a felvidéki magyarok kárpótlása. Abban bízom, hogy ebben az ügyben már júniusban a kormányülés elé kerül a koncepció, és ha így lesz, akkor ősszel már a parlament elé kerülhet. Nyilván sokat fogunk majd vitatkozni a körről, a jogosultságról, de legalább elindul valami ebben az ügyben is.

Az a célunk, hogy a végrehajtói kar professzionalizmusát emeljük. Olyan szakmai kritériumokat szeretnénk bevezetni, ami lehetővé teszi azt, hogy magasabb képzettségi szinten kelljen teljesíteni ahhoz, hogy valaki végrehajtó legyen. Ezenkívül szeretnénk felnyitni egy kicsit a végrehajtói kört, azaz könnyebbé kívánjuk tenni a bekerülést azért, hogy oldjuk ennek a belterjességét.

A nemzetpolitikai kérdések felelőse igazából Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr, ezért ha megengedi, már csak az idő hiánya miatt is átutalnám neki ezt a kérdést.

A kommunista funkcionáriusok nyugdíjaival kapcsolatban csak annyit mondanék, hogy most a nyugdíjpótlékot vontuk meg, s ez valóban nem egy túl nagy összeg. Ami mellette van, az az öregségi nyugdíj, ennek a megvonása viszont alkotmányossági problémákat vet fel. Éppen ezért a szakértői testülettel azt céloztuk meg, hogy azokat a nyugdíjpótlékokat vegyük el, amelyek kifejezetten ahhoz voltak köthetők, hogy valaki a kommunista rendszer működtetője volt, vagy annak a kiszolgálásában vett részt.

Varga képviselőtársam észrevétele alapján meg fogom vizsgálni a kecskeméti esetet. A mi törekvésünk az volt, hogy okmányiroda sehol ne legyen bezárva, és még az átalakítás időszaka alatt – ami körülbelül egy évet vesz igénybe – sem fordulhasson elő az, hogy bárhol kevesebb ponton lehessen ügyet intézni. Utána fogok nézni és ha igaz, hogy három helyett most csak egy helyen lehet Kecskeméten ügyet intézni, akkor ezen sürgősen változtatunk.

Ékes Ilona azt kérdezte, csak pénzkérdés-e, hogy mikor lesznek gyermekbarát bíróságok. Nos én azon leszek, hogy ne így legyen és minél hamarabb felállhassanak ilyen bíróságok.

A Lanzarote-megállapodás ratifikációjára egy munkacsoport jött létre az Emberi Erőforrások Minisztériumában. Úgy gondolom, hogy ez a közeljövőben megtörténhet. De nem is annyira a ratifikáció a nagy munka, hanem az azt követő jogalkotás, ami jórészt az Emberi Erőforrások Minisztériumának a hatáskörébe tartozik. A ratifikáció előkészítését mi meg fogjuk oldani.

Az emberi jogi kerekasztalnál egy olyan fontos fórumot tudtunk létrehozni, ahol a civil társadalom és a kormányzat találkozik. Ilyen volt a korrupcióellenes kerekasztal is. Kifejezetten sajnálom, hogy azok a civil szervezetek, amelyek idejük jelentős részét annak szentelik, hogy a korrupcióellenes küzdelem hatékonyabb legyen, úgy gondolták, hogy a kormánnyal való párbeszéd ebből a szempontból nem fontos. Az emberi jogi munkacsoport

továbbra is működik, és abban bízom, hogy ennek kézzelfogható eredményei lesznek a közeljövőben.

Szavazás a miniszteri beszámoló elfogadásáról

ELNÖK: Köszönjük szépen, miniszter úr. Ezek után kérdezem, ki fogadja el Navracsics Tibor miniszter úr éves beszámolóját. (14) Ki nem fogadja el? (3) Ki tartózkodott? (3) Megállapítom, hogy a bizottság a miniszteri beszámolót 14 igen szavazattal, 3 nem ellenében, 3 tartózkodás mellett elfogadta.

Az ülés vezetését átadom Gulyás Gergely alelnök úrnak.

(Az ülés vezetését dr. Gulyás Gergely, a bizottság alelnöke veszi át.)

Tájékoztató az Emberi Jogok Európai Bírósága ítéleteinek végrehajtásáról és a Kormányképviselő tevékenységéről (2012.)

(A 23/2007.(III.20.) OGY-határozat 2. pontja alapján)

ELNÖK: Ismételten szeretettel köszöntjük Répássy Róbert államtitkár urat, aki az Emberi Jogok Európai Bírósága ítéleteinek végrehajtásáról és a Kormányképviselő tevékenységéről ad tájékoztatást. Megadom a szót államtitkár úrnak.

Dr. Répássy Róbert közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár tájékoztatója

DR. RÉPÁSSY RÓBERT közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Tisztelt Bizottság! Az igazságügyért felelős miniszter eddig öt alkalommal nyújtott be beszámolót, amelyeket a tisztelt bizottság megtárgyalt és elfogadott.

2012-ben a Magyarországgal szembeni elmarasztaló döntések közel 80 százaléka a hazai bírósági eljárások elhúzódása miatt született, de a döntésekhez sorolhatjuk azt az 55 esetet is, amelyek egyezséget jóváhagyó határozattal fejeződtek be, és ezen felül volt még 26 ítélet, amelyek közül 9 szintén ebbe a tárgykörbe tartozott. Minisztériumunk egyre inkább a békés rendezés körében próbálja egyezséggel lezárni az eljárás-elhúzódási ügyeket. Sajnos el kell ismerni, hogy a legtöbb esetben teljesen megalapozott a kérelmezők kérelme, és az Emberi Jogi Bíróság esetjogából pontosan ki lehet következtetni, hogy milyen összegű kártérítést ítélne meg, ha a kérelmezők végigvinnék az ügyeiket.

Az ítéletek és a határozatok alapján járó kártérítési összegek határidőben kifizetésre kerültek. 2012-ben összesen 252 millió forintot kellett strasbourgi döntés alapján kártérítés címén kifizetni, ezen belül 137 millió forintba kerültek az eljárás-elhúzódási ügyek. A hazai bírói szerveket a strasbourgi ügyekről rendszeresen informáljuk és a bírósági eljárások elhúzódása miatti ügyek magas számára felhívjuk a figyelmet. A Strasbourgi Bíróság a döntéseit a saját honlapján folyamatosan közzéteszi, a véglegessé vált magyar ítéletek fordításai pedig a kormányportálon elérhetők.

Tájékoztatásul szeretném elmondani a tisztelt bizottságnak, hogy 2013-ban a Bíróság Magyarországgal szemben eddig 14 ítéletet és 25 egyezséget jóváhagyó határozatot hozott. Az idén eddig már 162 millió forint kártérítés került kifizetésre.

Szeretném felhívni a figyelmüket egy január 15-ei határozatra is, amelyben a Strasbourgi Bíróság a magyar magánnyugdíjrendszer reformjával kapcsolatban foglalt állást és egyben vezető precedenst is teremtett, ami azt jelenti, hogy a nemzetközi bíróság a jövőben várhatóan minden magánnyugdíjpénztárral kapcsolatos panaszt érdemi vizsgálat nélkül el fog utasítani, hiszen a döntése az volt, hogy nem érinti a panaszos emberi jogait a magánnyugdíjrendszerrel kapcsolatos jogszabályváltozás.

Ezekről kívántam beszámolni. A konkrét számadatokat már megismerhették, amelyek a kormány honlapján is közzétételre kerülnek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen államtitkár úr tájékoztatóját. Képviselőtársaim közül kinek van kérdése, észrevétele? Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr!

Kérdések, észrevételek

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): A megismert adatok alapján látható, hogy valóban az eljárás-elhúzódások jelentik az ügyek döntő részét. Szeretném megkérdezni államtitkár úrtól, hogy terveznek-e változtatásokat az eljárásgyorsítások érdekében. Az érdemi jogsértést megállapító esetek között figyelemre méltó a Kalucza kontra Magyarország eset, amelyben a családon belüli erőszak esetén a hatóságok kellő fellépésének hiánya miatt marasztalták el a magyar államot.

(Az ülés vezetését dr. Lukács Tamás, a bizottság elnöke veszi át.)

Ebben a körben kérdezem meg államtitkár úrtól azt is, hogy az elfogadott kapcsolati erőszak büntető törvénykönyvi tényállás mellett más intézkedéseket terveznek-e a hatékony fellépés, illetve a megelőzés érdekében. A 45/2003-as országgyűlési határozat végrehajtására gondolok. Tervezi-e a kormány, hogy kezdeményezi a nők elleni erőszak és a párkapcsolati erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló Európa tanácsi egyezményhez történő csatlakozást, annak a ratifikálását.

Végül van itt egy-két olyan ügytípus, amit a Nemzeti Jogvédő Szolgálat ügyének kell tekinteni. Ilyenek a Tatár és Fáber kontra Magyarország, valamint a Fáber kontra Magyarország ügyek. Mind a kettő a 2002 és 2010 közötti időszak politikai szabadság jogsértéséhez kapcsolódik. Azt is szeretném megkérdezni államtitkár úrtól, van-e nyitottság arra, hogy az ennek az időszaknak a jogsértései miatti, még folyamatban lévő ügyekben ne várjuk ki az eljárás végét, hanem kötéssék egyezség a felek között. Mindig el szokta mondani államtitkár úr, hogy amely ügyekről úgy érzi, teljes mértékben jogsértőek és a magyar kormánynak elébe kell mennie a dolgoknak, ott egyezséget kötnek. Nos, ezek az ügyek is ilyenek voltak, ezért nem értettük, hogy ezeket miért vitték végig. De ezenkívül is vannak még olyan ügyek, amelyek szintén ebbe a körbe sorolhatók.

Azt még szeretném elmondani, hogy az Európa Tanács Közgyűlésében sokszor kellemetlenül érzem magam, mert mindig számon kérik az eljárás-elhúzódásokat. Persze vannak ennél sokkal súlyosabb problémák is, mert például Oroszország nem hajt végre számtalan határozatot csecsenföldi ügyekben, vagy Románia nem adja vissza az elkobzott egyházi javakat, holott erre több száz ítélet kötelezi. Magyarország nem a legdurvább jogsértő ebben a körben, de kétségkívül nagyon sokat kell tenni annak érdekében, hogy az eljárás-elhúzódások száma csökkenjen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Lendvai Ildikó képviselő asszony!

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Kérdésem a konkrét írásos jelentés ügyeivel kapcsolatban volna. Nem is annyira egyedi kérdés, hanem a büntetés-végrehajtás körülményeivel foglalkozó ítéletek kapcsán úgy látom, hogy amiben elmarasztaltak minket – és nyilván teljesítettük a ránk szabott ítéletet –, ott voltaképpen általánosabb és nem is most keletkezett problémáról van szó, s attól tartok, hogy mások is jelentkezhettek volna ilyen panaszokkal. Ezért kérdezem, hogy látja államtitkár úr azt, hogy született egy olyan elmarasztaló ítélet, amelyben az volt az elmarasztalás oka, hogy négy négyzetméter vagy annál kevesebb hely jutott egy zárkában egy fogolynak. Ismerem ugyan a szabályokat, de

tartok tőle, hogy ez nem egyedi eset, és ezt nem akarom a mostani kormányra hárítani, mert ez nyilván egy örökölt probléma. Hogy áll most a helyzet, miként lehet elkerülni újabb elmarasztaló ítéleteket? A másik pedig egy különösen fájdalmas eset, amikor egy fogyatékos ember kihallgatásán nem ítélték megfelelőnek az ő érdekei képviselőjét az Európai Bíróságon, különösen azt, hogy az ügyvéd nem volt jelen. Kérdezem, gondolkodnak-e államtitkár úrék egy olyan jogszabályon, amelyik a fogyatékosok kihallgatásával, a velük kapcsolatos eljárásokkal kapcsolatban egy külön szabályt állít fel, hogy őket aztán pláne ne lehessen ügyvéd nélkül meghallgatni. Ez egy rémes helyzetben lévő embernek egy különösen szerencsétlen esete, de a fogyatékosok talán külön figyelmet is érdemelnének, hogy elkerülhessük a hasonló negatívumokat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Mivel nincs több kérdés, észrevétel, államtitkár úr a szó.

Válaszok

DR. RÉPÁSSY RÓBERT közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Tisztelt Bizottság! Az eljárások elhúzódása tekintetében le kell szögezmem, hogy a dolog természetéből adódóan ezek az ítéletek olyan ügyekben születnek, amelyekben hat-, nyolc-, tízéves, sőt néha még ennél hosszabb eljárásokról is beszélünk. Ezek tehát nem most keletkeztek, de most értek bírósági szakaszba a strasbourgi eljárásban azok az elhúzódások, amelyek éveken át terhelték a magyar bírósági rendszert, így a kormány erőfeszítései vagy az igazságszolgáltatással kapcsolatos átalakítások még nem jelenhettek meg ebben az ítéletben. Valóban az egyik legnagyobb probléma a bírósági eljárások elhúzódása, de ez nem feltétlenül azt jelenti, hogy a kormány tétlenül szemlélte volna ezeket az eseteket.

Itt szeretnék utalni arra, amit Gaudi-Nagy Tamás egy konkrét ügy kapcsán felvetett. Az eljárások elhúzódása tekintetében azért vagyunk praktikusabbak és azért teszünk meg mindent az egyezségkötés érdekében, mert az eljárások elhúzódása esetén a kormány nem áll szemben a független bírósági ítéletekkel, hanem konstatálja azt, amit a panaszosok is konstatálnak, hogy mennyi ideig tartott az eljárás, és hogy az eljárásban voltak tévleges időszakok, szemben azzal, amit ön mondott, ahol egy konkrét eset érdemi megítélése van. A kormánytól elsődlegesen nem várható el, hogy szembehelyezkedjen a magyar bíróságok ítéletével, tehát hogy olyat képviseljen Strasbourgban, ami szöges ellentétben áll egy bírói döntéssel. A bírói eljárások elhúzódása ilyen értelemben – borzalmas ezt mondani – technikai jellegű emberi jogsértés, szemben mondjuk egy tartalmi döntéssel. A tartalmi döntéseknél óvatosabban kell a kormánynak hozzáállnia a magyar bírósági ítéletekhez, és mindaddig, amíg nincs okunk arra, hogy a magyar bíróság ítéletét megkérdőjelezzük, addig nem nagyon van más lehetőségünk, minthogy végigvisszük ezeket az ügyeket. Azt hiszem, ez elvárható a hatalmi ágak megoszlása tekintetében. Ez nem azt jelenti, hogy nem vizsgáljuk folyamatosan, hogy valóban történt-e emberi jogsértés, de úgy emlékszem, hogy itt is érdemi határozat felülvizsgálatát kéri a panaszos. Azért mégis inkább az Emberi Jogi Bíróságra bízánk, hogy a magyar bírósággal szembeni kifogásait megállapítsa. Hozzáteszem, hogy itt is nagy változás állt be 2012. január 1-jétől, hiszen most már alkotmányjogi panasszal támadhatók a magyar bírósági ítéletek is. Elsősorban az Alaptörvény alapján a hazai úgymond szubszidiárius jogérvényesítés elsődleges lehet a strasbourgival szemben.

Az eljárások elhúzódása mellett a börtönviszonyok kérdése jelenik meg folyamatosan az emberi jogi jogsértések között. Mindenki ismeri az adatokat: több mint 140 százalékos a börtönök telítettsége, és ez hosszú évek átlagában nem nagyon változik, 120 alá még sosem ment, mint ahogy 150 fölé sem. Az igazságügyi tárca két dolgot tehet. Egyrészt mereven elutasítjuk azt a szemléletet, hogy a börtönviszonyokból kellene a büntetőpolitikára következtetéseket levonni. Ez főleg akkor volt jellemző, amikor egy tárcán belül volt a börtönök felügyelete és a büntetőpolitika meghatározása. Ekkor a jogalkotásnak rendszeresen

az volt a válasza, hogy ha zsúfoltak a börtönök, akkor a büntetőpolitikán enyhíteni kell. Ez most két külön tárca felelőssége, és a Belügyminisztérium nem is ebben az irányban akar változtatni, hanem nagyon helyesen a büntetés végrehajtásának a szabályait kívánja újraszabályozni. A belügyminiszter ennek érdekében elkezdte a büntetés-végrehajtási törvény kodifikációjának az előkészítését. Hosszú évek óta nyitott és aktuális kérdés a bv. tvr., tehát még egy régi büntetés-végrehajtási törvényerejű rendeletnek a felülvizsgálata, és az új büntetés-végrehajtási kódex a parlament őszi ülészakán várhatóan az Országgyűlés elé kerülhet. Az a személyes meggyőződésem, és igyekszem majd az igazságügyi véleményt ebbe az irányba befolyásolni, hogy főleg az előzetes letartóztatások általi, szabadságelvonással járó kényszerintézkedések végrehajtása terén kellene alternatív megoldásokban gondolkodnunk, és minél inkább kerülni kellene az előzetes letartóztatás alkalmazását. Az egy órával ezelőtt tárgyalt esetben a bíróság nyilván kénytelen lenne alkalmazni, mert olyan súlyú bűncselekményekről van szó, de ma a bíróságok olyan bűncselekményeknél is alkalmazzák az előzetes letartóztatást, ahol ezt a bűncselekmény súlya nem indokolná, hanem egyéb körülmények, nyomozástaktikai és más megfontolások miatt alkalmazzák előzetes letartóztatást. Ma több mint 4 ezren vannak előzetes letartóztatásban, tehát a börtönök telítettségéből a 100 százalékon felüli részt adják az előzetes letartóztatottak. Az előzetes letartóztatást mint kényszerintézkedést nyilván nem lehet mellőzni, de drasztikusan lehetne csökkenteni az előzetes letartóztatásban lévők számát, ha ennek a technikai feltételei meglennének. Úgy tudom, hogy a Belügyminisztérium elindult ezen az úton, és ha a különböző technikai megoldások beválnak, amiket ma még csak kísérleti jelleggel alkalmazzák, akkor azok kiválthatják az előzetes letartóztatottaknak egy jelentős számát. Tehát javítana a börtönviszonyokon, ha csak azokat helyeznék előzetes letartóztatásba, akiket valóban lehet.

Az előbb volt szó arról, hogy a kiskorúakkal szemben milyen kényszerintézkedést lehet alkalmazni. Az, hogy elzárás is alkalmazható kiskorúval szemben, semmi ahhoz képest, hogy börtönbe is lehet zárni kiskorúakat. A fiatalkorúak börtöne mint büntetési nem már hosszú évtizedek óta létezik. Tehát nem kizárt a fiatalkorúak esetén a szabadságelvonással járó büntetés alkalmazása, és ez összhangban áll a nemzetközi egyezményekkel. Persze súlyozni kell, és csak megfelelő bűncselekmények esetén lehet alkalmazni. (*Lendvai Ildikó: Én csak szabálysértésekről beszéltem.*) A szabálysértéseknél pedig az átváltoztatás merülhet fel. Itt viszont az a főszabály, hogy csak akkor lehet átváltoztatni, ha a kiskorú önálló jövedelemmel rendelkezik, azaz ha a kiskorúnak van olyan jövedelme, amiből ki tudja fizetni a bírságot. Csak ekkor jöhet szóba az átváltoztatás. De azt hiszem, hogy a kiskorúak döntő részének nincs önálló jövedelme, ezért nem egy gyakorlati probléma az, amiről beszélünk, inkább csak elvi probléma.

Kapcsolati erőszak. Már a miniszteri meghallgatáson is szó volt az elfogadott törvényről. Ehhez hozzátenném, hogy csak két esetben magánindítványos a bűncselekmény, egyébként a döntő része nem magánindítványra, hanem hivatalból büntetendő. Ez a két eset az, amikor magának a sértettnek kell megítélnie az emberi méltóság sérelmét vagy a saját vagyonában okozott sérelmet.

Végül szeretném elmondani, hogy az EMMI és a KIM létrehozott egy munkacsoportot a hozzátartozók közötti erőszak és az isztambuli egyezmény végrehajtásának az előkészületeire.

ELNÖK: Köszönjük szépen államtitkár úr válaszait. Gaudi-Nagy Tamás kért még szót.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen államtitkár úr válaszait. Ha jól értem, ebből a munkacsoportból az következik, hogy az isztambuli egyezményhez történő

csatlakozás előkészítése, ratifikációja folyamatban van. Hallhatnánk-e valamit arról, hogy ennek az időpontja mikorra várható? Valamint szeretném megkérdezni, hogy a büntetőeljárás törvény és a polgári perrendtartás módosítását tervezik-e az eljárásgyorsítások tekintetében.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Azt nem tudom megmondani, hogy mikorra kerülhet az Országgyűlés elé, hiszen most alakult meg ez a munkacsoport, de valóban az isztambuli egyezmény ratifikációjának az előkészítésére jött létre, és feladatkörébe tartozik az EMMI feladatainak a számbavétele is.

ELNÖK: Kérdezem, hogy ki fogadja el az Emberi Jogok Európai Bírósága ítéleteinek végrehajtásáról és a Kormányképviselő tevékenységéről szóló tájékoztatót. (18) Ki nem fogadja el? (0) Ki tartózkodott? (1) Megállapítom, hogy a bizottság a tájékoztatót 18 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 1 tartózkodás mellett elfogadta.

Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 46/1994.(IX.30.) OGY-határozat módosításáról szóló határozati javaslat (H/11301. szám, új/átdolgozott változat a H/11268. szám helyett)

**(Dr. Rubovszky György (KDNP) képviselő önálló indítványa)
(Bizottsági módosító javaslat benyújtásának kezdeményezése)**

3. napirendi pontunk a Házszabály módosítása az egyházi törvény kapcsán. A minisztériumot Répássy Róbert államtitkár úr és Kaibás Gábor szakértő úr képviseli. Kiosztásra került az anyag. Az egyházi törvény kapcsán a bizottság eljárását a Házszabályban volt szükséges szabályozni az anyagi jogi törvény mellett.

Lendvai Ildikó képviselő asszony!

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): A kritika nem elnök úrnak szól, mert nyilván a nyakába varrták, de azért elég fontos pontokon érinti ez a bizottságunk munkáját ahhoz, hogy nem nagyon jó, hogy helyszíni kiosztással, közben változtatva kapjuk meg. De mindegy, azért közben megkíséreltem elolvasni, és komoly aggályaim vannak, amiket akár kérdés formájában is feltehetek.

Miért jó az, hogy a Házszabályban rögzítjük az adott törvény – a vallási közösségek egyházzá nyilvánításáról vagy annak megszavazásáról van szó – időkeretét, hiszen olyan javaslat is kerülhet az Országgyűlés elé, amelyik nyolcvan vallási közösségről szól, meg olyan is, amelyik egyről. Ilyen esetben miért kell eleve Házszabályba beletenni egy korlátozott időkeretet, amikor alkalmilag is eldönthetné az egyéb szokások szerint az Országgyűlés? Ezt nem is értem. De ennél lényegesebb az, hogy a jelen formájában nem is helyeslem.

A második kérdésem már valódi kérdés, mert az első vélemény volt. Miért is van, hogy előbb elfogadunk egy törvényt arról, hogy kiket vettünk be bevett egyháznak és kiket nem, és utána külön még egy határozatot is – gondolom, az már egyedi határozat –, ami, ha jól értem, nem tesz mást, minthogy a törvény tartalmát megismétli. De hát a törvényben sincs más, minthogy X egyházat bevettük, Y-t meg nem. Itt az a kérdésem nem tudom kihez – Rubovszky úrtól kell-e kérdezni, aki nincs itt, vagy Lukács Tamás úrtól, esetleg államtitkár úrtól –, hogy miért van ez a duplázás. Egyébként lehet értelme, ez tehát egy valóban jó szándékú kérdés.

A harmadik viszont megint megjegyzés. Ha már van egy egyedi határozat az adott vallási közösségről, amelynek – egyébként helyesen – tartalmaznia kell a részletes indoklást, akkor hogy lehet egy olyan helyzetet előállítani, hogy ehhez a határozat módosító javaslatot nem lehet benyújtani és az Országgyűlés vita nélkül határoz, hiszen itt a szöveg szerint a határozatnak nemcsak az a része, hogy igen van nem – feltételezem, ezt majd megvitatjuk a

törvényél –, hanem egy indoklás is a része, ami borzasztó fontos az adott vallási közösség számára, hiszen ebből fogja látni, hogy ha legközelebb nekiindul, akkor min kell változtatnia. Hogy az indoklásról egy büdös szót se lehessen ejteni, pontosabban ne lehessen vitázni és módosítást se lehessen hozzá beadni, az nem helyes. Még egyszer mondom, ez a szöveg szerint nem az, amit egy határozat vagy egy törvény indoklásfejezetének hívunk, amihez máskor sem lehet módosítót beadni, hanem itt az van írva, hogy a határozat része, tehát ha úgy tetszik törvénytörvény. Úgy szól, hogy „az elutasítás indoklását a határozati javaslat szövegének kell tartalmaznia”. Ez tehát a határozat szövege, akkor meg hogy nem lehet vitatkozni róla vagy módosítót beadni hozzá? Ezt nem nagyon tudom támogatni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Megpróbálok válaszolni a képviselő asszony kérdéseire. Először is a törvény módosítását követően kizárt az, hogy nyolcvan, tíz, de akár öt egyház is egyszerre nyújtja be az igényét, mégpedig azért, mert a törvényi feltételeknek a legutóbbi népszámlálási adatok alapján egyetlenegy vallási közösség sem felel meg. A nemzetközi kapcsolatokkal való rendelkezésnek is csak egyszámjegyű vallási közösség felel meg, s miután a minisztérium végzi el az alaki vizsgálatot és csak akkor bocsátja a bizottság rendelkezésére, ha az adott egyház az alaki vizsgálatoknak megfelel, nyilvánvaló, hogy nyolcvan egyházat akkor sem fog a bizottságnak át küldeni, ha a feltételek valamennyinek megfelelnek.

A második kérdésre: ez eddig is volt, a jelenlegi hatályos törvény alapján is az elutasítás tekintetében ez a helyzet.

A harmadik kérdésre pedig az a válaszom, hogy természetesen. Miután bizottsági előterjesztés van az Országgyűlés plenáris ülésének, ennek következtében a bizottságban mindenki kifejtheti a véleményét azzal kapcsolatban, hogy milyen javaslatot terjeszt elő a bizottság, és annak indoklására is.

Ezek után átadom az ülés vezetését Gulyás Gergely alelnök úrnak.

(Az ülés vezetését dr. Gulyás Gergely, a bizottság alelnöke veszi át.)

ELNÖK: Átvettem az ülés vezetését és rögtön meg is szegem a Hárszabályt, merthogy véleményem fogok mondani. Ha jól értem – legfeljebb államtitkár úr kijavít –, a második kérdéssel kapcsolatosan a határozat elfogadására azért van szükség, mert miután a törvény melléklete tartalmazza a bevett egyházakat – egyébként az új törvény értelmében az „egyház” címkét az is használhatja, aki nem bevett –, ezért a jogorvoslati jogot valamilyen formában biztosítani kell. Az Alkotmánybírósághoz a jogorvoslati jogot pedig akkor tudjuk biztosítani, ha van egy országgyűlési határozat. Látom, hogy államtitkár úr bólogat, akkor eltaláltam. Tehát ennek érdekében kell egy határozatot meghozni. Elnök úr is utalt rá, hogy itt van egy bizottsági vita, miután ennek a bizottságnak a feladata megfogalmazni azt, hogy milyen indoklással utasítja el, hiszen csak negatív határozatot lehet hozni, mert ha a döntés pozitív, akkor törvényt kell módosítani.

Abban viszont államtitkár úr segítségét kérném, hogy ha nyolcvan egyház beadja a kérelmet, hiszen elvileg beadhatja, akkor azt nem külön kell-e tárgyalni. Szerintem egyesével kell a vitát lefolytatni róla.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Ez ebben a módosító javaslatban nincs szabályozva, hiszen egy kérelem tárgyalása tekintetében a bizottság szabadon fog dönteni. Akár úgy is dönthet róla, hogy egy eljárásban tárgyalja. A lényeg az, hogy ezt majd eldönti a bizottság.

Annyit azért még szeretnék hozzátenni, hogy ez a módosító javaslat nem tesz mást, mint végrehajthatóvá teszi a törvényben foglalt határidőket és időkereteket. Tehát azért

szükséges a Házzsabály módosítása, mert a törvény a harmadik felekre, az állampolgárokra nézve kötelező szabályokat állapít meg, és az Országgyűlésnek magára nézve is meg kell alkotnia ezeket a szabályokat.

ELNÖK: Köszönöm. Lendvai Ildikó képviselő asszony!

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Elnézést kérek, de én ezt továbbra sem látom sem tisztának, sem elfogadhatónak. Két országgyűlési műfajt ír elő ez a bizonyos házzsabályi előírás. Az egyik az, hogy benyújtunk egy törvényjavaslatot, amiben szintén nincs más, mint a szervezetek elismerése vagy ennek a megtagadása – szerintem ezzel is lehetne az Alkotmánybírósághoz fordulni, de ezt maga nyilván jobban tudja –, majd utána itt az van, hogy a törvényjavaslat zárószavazása után abban az esetben, ha elutasításra is sor került, akkor még külön benyújtunk egy határozatot, amely tartalmazza az indoklást is. Még mindig nem sikerült felfognom: lehet, hogy határozatot kell benyújtani, eddig így volt, de akkor minek a törvény. Vagy ha van egy törvény, akkor miért nem abban van az indoklás. De őszintén szólva távol áll tőlem, hogy parlamenti szépészeti ügyekben kötözködjem. Ha így, hát így, csak semmi logikát nem találok benne.

(Az ülés vezetését dr. Lukács Tamás, a bizottság elnöke veszi át.)

Másrészt államtitkár úr azt mondta, hogy a bizottságnak itt elég nagy szabadsága van. Akkor megismétlem, hogy a 123/B. § (3) bekezdése még az időkereteket is meghatározza, hogy 30 perc, a függetleneknek 8 perc, tehát teljes részletességgel, amit az esetek többségében az adótörvénynél szoktunk megtenni. Örülök, hogy elnök úr visszajött, mert megbocsásson, de azt az érvelést nem tartom elfogadhatónak, hogy előre tudjuk, hogy úgyse lesz olyan, aki megfelel ennek. Ezt én elhiszem, mert életszerű, de a Házzsabály nemcsak a most következő hónapokra szól. Ráadásul attól, hogy mi előre tudjuk, hogy nem üt meg a mércét, ők gondolhatják másképp. Tizenhétről már eleve tudjuk, hogy az igazsága ügyében járt az Alkotmánybíróságnál, persze lehet, hogy sikerült úgy felemelni a mércét, hogy ezután meg se próbálják. De azért mégsem lehet a Házzsabályt – ami, remélem, időt állóbb, mint az Alaptörvény és nem kell folyton módosítani – előre ilyen keretekbe tenni.

Azt meg, hogy a határozati javaslat, amely az elutasítás indoklását tartalmazza, bőven megvizsgálható itt a bizottságban, bármelyik törvényjavaslatra elmondhatnánk. Ezzel az erővel bármely törvény vagy határozati javaslat plenáris ülésen való vitájára azt mondhatnánk, hogy felesleges.

S hadd tegyem hozzá, hogy messze nem lesz automatikus ez az indoklás. Emlékeztetném mindnyájunkat, bár nyilván nem kell külön emlékeztetni, hogy nemcsak az lesz az új egyházi törvényben – illetve lesz, ha egyszer sor kerül a végszavazására, amit távolról sem sürgetek –, hogy ennyi meg ennyi létszáma van, ennyi meg ennyi éves, meg ennyi meg ennyi nemzetközi kapcsolata van, amit viszonylag vitamentesen el lehet bírálni, hanem szerepel benne az a bizonyos gumiparagrafus az együttműködésre való alkalmasságról. Hát ide a rozsdás kötötűt, ha egy ilyen indoklásra sor kerül, hogy erről nem fogunk hosszú vitát folytatni, épp azért, mert mindnyájan másképp értjük ezt a paragrafust. Hogy ez a vita, a társadalmi célok érdekében való együttműködés kérdése ne tartozna a plenáris ülésre – hiszen a társadalmi cél az oktatás, a szociális célok és mit tudom én, még mi lehet, ez nem is feltétlenül csak a mi bizottságunk szűkebb tevékenységi köre –, ezt őszintén szólva képtelenségnek tartom. Ezzel előre jelzem, hogy én ilyen bizottsági módosítót az életben nem szavazok meg, részint a dolgok egy részének tisztázatlansága, részint a dolgok másik részének a tisztázatlansága, azaz elfogadhatatlansága miatt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szabó Timea képviselő asszony!

SZABÓ TIMEA (független): Lendvai Ildikó képviselő asszony a tartalmi kifogásokat nagyjából összefoglalta. Én inkább azt szeretném hangsúlyozni, sokadszorra fordul elő az, hogy itt helyben kapunk meg egy előterjesztést, amelyről állítólag érdemben kellene vitáznunk. Kérem szépen elnök urat, hogy ezt a gyakorlatot nagyon sürgősen fejezzük be, mert így nem lehet érdemben tárgyalni semmilyen előterjesztésről.

ELNÖK: Képviselő asszony, nagyon szépen köszönöm az észrevételét, tudomásul veszem.

SZABÓ TIMEA (független): Elnök úr, ez egy picit több, mint észrevétel. Ha házszabályszerűen vezeti az ülést elnök úr, akkor most megadja nekem a szót.

ELNÖK: Azt szeretném, hogy legyen házszabályszerű.

SZABÓ TIMEA (független): Volt már olyan, hogy feloszlattunk ülést, mert nem lehet érdemben tárgyalni úgy egy előterjesztésről, hogy itt helyben kapjuk meg, és olvassak el négy oldalt, amelynek az indoklása négy sor.

ELNÖK: Képviselő asszony, szíveskedjék megjelölni a Házszabálynak azt a pontját...

SZABÓ TIMEA (független): Akkor visszakérdezek. Elnök úr szerint rendben van ez? Hogy érdemben tárgyalunk olyan előterjesztésekről, amit itt helyben kapunk meg? A Házszabálytól függetlenül. Ön szerint rendben van az, hogy így tárgyalunk egy bármilyen törvényt, határozati javaslatot? Ez rendben van? Látom, hogy bólogatnak fideszes képviselőtársaim. Akkor kérem, mondjanak erről véleményt, mert nyilván nagyon alaposan átolvasták és van róla véleményük. Nyilván nem a gombnyomogatás miatt ülnek itt a tisztelt fideszes képviselőtársak, hanem azért, hogy érdemben hozzászóljanak ehhez. Csöbör Katalin is, aki mindent előlről végig elolvas minden alkalommal és határtalanul részletes véleménye van mindenről. *(Csöbör Katalin: Kikérem magamnak ezt a hangot! Mit képzeli?)*

ELNÖK: Kérem, hogy a parlamentáris rendet tartsuk be! Mindenkinnek szót adok, aki szólni kíván. *(Szabó Timea: Maguknak teljesen mindegy, hogy mi folyik itt.)* Képviselő asszony, tessék szíves lenni megnyugodni.

Képviselő asszony, egyetlenegy olyan hivatkozást nem tett, hogy a Házszabály rendelkezéseit bármiben megszegtem volna.

SZABÓ TIMEA (független): Arra kérem, elnök úr, hogy válaszoljon a kérdésekre: rendben van-e ez. Csak annyit, hogy a Házszabályon kívül rendben van-e az, hogy így kapjuk meg az anyagokat.

ELNÖK: Képviselő asszony, a törvényhozásnak vannak olyan helyzetei, amikor a kormánypártok ellenzéki segítséget nem kapnak, de nyilván az ellenzéknek is eszébe juthatott volna, valamelyik ellenzéki pártnak, vagy akár független képviselőnek is, hogy bizonyos esetekben az egyházi törvény módosításával kapcsolatban az eljárási szabályokat a Házszabályon át kell vezetni. A parlament egy közös felelősségi döntés, és ahhoz, hogy ez határidőben meglegyen, ezt kellett megtenni. Zárójelben jegyzem meg, hogy képviselő asszony a maga szándékából és erejéből figyelemmel kísérheti a munkánkat. Amikor alelnök volt, akkor is láthatta, hogy minden alkalommal megpróbáltam a képviselőknek legalább

elektronikus úton előzetesen eljuttatni az anyagokat. De vannak olyan helyzetek az életben, amikor bizonyos határidők miatt más megoldás nincs, mint a helyszíni kiosztás. Van, aki erre felelősséggel tud válaszolni, de van olyan is, aki politikai válaszokat ad. Ezt is tudomásul veszem és tiszteletben tartom a véleményét.

Államtitkár úré a szó.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Nem akarok beleszólni ebbe az ügyrendi természetű vitába, de tekintettel arra, hogy ma van a részletes vita, ezért nyugodtan be lehetne képviselői indítványként is nyújtani.

DR. GULYÁS GERGELY (Fidesz): Tegnap este már lezárták a részletes vitát.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Akkor legfeljebb kapcsolódó módosító indítvánnyal lehet kezelni.

DR. GULYÁS GERGELY (Fidesz): Így van. Ezért nem ilyen egyszerű a dolog.

ELNÖK: Van-e még bárkinek kérdése, észrevétele? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, szavazni fogunk.

Szavazás a bizottsági módosító indítvány benyújtásáról

Ki ért egyet a bizottsági módosító indítvánnyal? *(14)* Ki nem ért vele egyet? *(4)* Ki tartózkodott? *(0)* Megállapítom, hogy a bizottság 14 igen szavazattal, 4 nem ellenében, tartózkodás nélkül támogatja a bizottsági módosító indítványt.

Köszönjük szépen államtitkár úr segítségét.

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Kérem mondják el, hogy mi van benne!

ELNÖK: Én nagyon szívesen fejből elmondom.

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Maga igen, mert maga írta alá, de a szerencsétlen többiek?

Balog Zoltán emberi erőforrások minisztere meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)

ELNÖK: 4. napirendi pontunk Balog Zoltán miniszter úr meghallgatása. Szeretettel köszöntöm miniszter urat és munkatársait, Doncsev András parlamenti államtitkár urat, Hölvényi György egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár urat és Kovács Zoltán társadalmi felzárkózásért felelős államtitkár urat.

Egy kérést adresszáltak a bizottság részére, amit közvetíték. Tekintettel arra, hogy a miniszter úrnak innen katasztrófavédelmi ülésre kell mennie, egy kérdéssor után az ülést lezárjuk, ezért mindenki az összes kérdését az első körben tegye fel.

Miniszter úré a szó.

Balog Zoltán emberi erőforrások minisztere beszámolója

BALOG ZOLTÁN emberi erőforrások minisztere: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Természetesen tisztában vagyok azzal, hogy én itt csak kérhetek, de természetesen minden kérdésre szívesen válaszolok. Én magam annyit tudok tenni az ügy érdekében, hogy rövid leszek, és majd a kérdések kapcsán lehetőség lesz arra, hogy valóban érdemi párbeszédet folytassunk.

Anélkül, hogy nosztalgiáznék, én négy évig üldögéltem ebben a teremben, és hárman vannak olyanok a bizottság tagjai közül, akikkel együtt dolgoztunk. Még emlékszem azokra az időkre, amikor a vita mindig arról szólt, hogy mi tartozik ide és mi nem. Tehát mi az, amiről beszéljünk, merthogy meggyőződésem szerint nem nagyon van olyan dolog a világon, aminek ne lennének emberi jogi, emberi méltóságot érintő vonatkozásai, ugyanakkor meg van egy munkateher, amit a bizottságnak vállalnia kell tudni. Ha megengedik, én most szemezgetni fogok ezek közül a témák közül, és aztán amiket kihagyok, azokat majd nyilván szóba fogják hozni.

Az első a kötelező szerénység mellett mégiscsak egy győzelmi jelentés kell legyen. Akik a bizottságban annak idején dolgoztak, azok pontosan tudják, hogy éppen ebben a bizottságban volt olyan kormánypárti képviselő, akinek a segítségével nagy küzdelmet folytattunk az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet bezárása ellen, ami nemcsak a pszichiátriai szakmának, nemcsak a betegeknek, hanem az egész magyar egészségügyi kultúrának okozott nagyon súlyos kárt, ami nagyon súlyos csapás volt. Helyszíni vizsgálatokkal, sajtótájékoztatókkal, meghallgatásokkal próbáltuk felhívni azok figyelmét, akik a rövid távú gondolkozással, hadd ne mondjam más tisztességes érdekek képviseletével próbálták megszüntetni ezt az intézetet, aztán sikerrel is jártak. Azóta eltelt mintegy hat év, és ezt a kártételt részben sikerült orvosolnunk. Tegnap a Nyíró Gyula Kórházban megnyitottuk az Országos Pszichiátriai és Addiktológiai Intézetet, komoly forrásokat idekoncentrálva. Eltekintve egy-két funkciótól, mindaz a tevékenység, ami 2007-ig az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézetben folyt, Magyarországon megint ellátható lett azáltal, hogy tegnap létrejött ez az új központ. Átadtuk az alapító okiratot, a pszichiátriai szakma meg is ünnepelte ezt a győzelmet, és nagyon örülök neki, hogy ezt itt a bizottságban is bejelenthetem, hiszen ez egy valóban súlyos emberi jogi kérdés attól kezdve, hogy hogy kezelik, milyen módon őrzik a pszichiátriai betegek adatait, a betegséggel kapcsolatos dokumentációkat egészen odáig, hogy hová lett a műszerezettség és minden más nagyon fontos érték, ami ott logisztikailag jelen volt, meg hogy hová mentek az ott dolgozó szakemberek. Hogy csak egyetlenegy adalékot mondjak, ami az egész elvándorlást, a vendégmunkások helyzetét, a Nyugat- és Kelet-Európa foglalkoztatási helyzete közti különbséget jelzi: az ottani tíz legfontosabb szakemberből éppen tíz ment el külföldre, most pedig ketten hazajönnek. Tehát az új intézet vezetésébe Svédországból és Amerikából jönnek vissza olyan szakemberek, akiknek annak idején Magyarországon nem volt működési lehetőségük. Ez is jól mutatja, hogy az orvoselvándorlás nem kizárólag és nem is elsősorban a pénzről szól, hanem arról, hogy milyen szakmai lehetőségeik vannak azoknak, akik szívesen dolgoznának Magyarországon. Ez az egyik dolog, aminek az aktualitása szükségessé tette azt, hogy első helyen elmondjam.

A másik dolog szintén egy aktualitás. A bizottság nyilván sokat foglalkozott azzal a kérdéskörrel, amit nevezhetünk családon belüli erőszaknak, kapcsolati erőszaknak, háztartáson belüli erőszaknak, hozzátartozók közti erőszaknak; különböző megjelölései vannak ennek a témának. A tegnapi szavazással az Országgyűlésben egy nagyon jelentős lépést tettünk előre. Itt önkritikusan megállapítom, hogy azokat a határidőket, amiket vállaltunk, nem sikerült tartani, de közben munka folyt ebben az ügyben, hiszen tavaly szeptemberben vállaltam azt én személyesen a kormány nevében, hogy elkészítjük az erre a tényállásra vonatkozó törvénymódosítást, és azóta munkacsoportokban, civil szervezetek és az érintett intézmények – Országos Rendőr-főkapitányság, Országos Bírói Hivatal, Legfőbb Ügyészség, az ombudsman képviselője – bevonásával minden olyan szervezetet igyekeztünk megszólítani és megkérdezni, természetesen az aláírásgyűjtő civil kezdeményezés közösségét is Halász Pálmán keresztül, akiknek ebben a témában mondanivalójuk van. Ettől függetlenül más emberi jogi szervezetekkel is konzultáltunk az ügyben. Bízom benne, hogy a végeredmény – bár a törvényhozásban soha nincs végeredmény, de az az eredmény, ami a szavazáson kijött – azoknak, akiknek az ügy valóban fontos, ad egyfajta megnyugtató

megoldást, és aztán nyilván majd a gyakorlat fogja eldönteni, hogy milyen módon is tudják a megfelelő szervek – a családvédelemtől kezdve a rendőrségen és ügyészségen át a bíróságig – alkalmazni ezeket a törvényhelyeket.

Azt gondolom, jelentős előrelépés az, hogy egy szakmai vita után nemcsak azokra az ügyekre terjed ki ennek a büntetőjogi szakasznak a hatálya, amelyek egy közös háztartásban elkövetett erőszakról szólnak, hanem minden olyan erőszakos cselekményre, amelyek két ember közötti hozzátartozói kapcsolatról szólnak. Éppen a tegnap általam kezdeményezett törvény módosítással a közös gyermek kapcsán a házastársak között létrejött erőszakos cselekmény is ennek a törvénynek a hatálya alá fog tartozni. De nem akarunk itt megállni, hanem van egy fontos szerződés, az isztambuli szerződés, amelynek a ratifikálása régóta feladata lenne Magyarországnak. Ez persze nemcsak egy szavazási aktusról szól, hanem arról, hogy egy nagyon komoly előkészítő munkára van szükség. Erre Navracsics miniszter úrral alapítottunk egy munkacsoportot és megpróbáljuk ezt az egyezményt úgy ratifikálni, hogy kijelöljük azokat a törvényeket, amiket meg kell változtatni ahhoz, hogy az egyezményt be tudjuk tartani.

Ha az aktualitások kapcsán szabad továbbmenni, akkor a következő lépés az oktatás ügye, s ezen belül is az oktatásnak az a része, amelyik a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek oktatásával-nevelésével foglalkozik. Meggyőződésem, hogy az új köznevelési rendszer, amelyik az iskolák kétharmadát – mert el szoktuk felejteni, hogy az iskolák egyharmada nem állami kézben van – állami fenntartásba vette, lehetőséget nyújt arra, hogy a halmozottan hátrányos helyzetűek, ezen belül a romák helyzetén valóban javítani tudjunk. Kibontakozott egy olyan, szerintem ostoba dogmatikus-ideologikus vita a szegregációról és az integrációról, amit mindenképpen szeretnénk elkerülni. Vannak olyanok, akik úgy gondolják, hogy a hátrányos helyzetűekkel, elsősorban a romákkal való bármiféle külön foglalkozás máris szegregáció és diszkrimináció. Mi nem osztjuk ezt az álláspontot. A mellett az álláspont mellett viszont kitartunk, hogy semmilyen olyan helyzetet nem vagyunk hajlandók elfogadni, ahol romákat vagy más hátrányos helyzetű, mélyszegénységben élőket csak azért különítenek el, mert ilyen vagy olyan származásúak. Tehát mindenütt, ahol lehetőség van rá Magyarországon és a központi intézményrendszer erre lehetőséget ad nekünk, hogy spontán vagy szándékos szegregációs tendenciák ellen fellépjünk, ott fel fogunk lépni. Éppen ma délután fog megalakulni a minisztériumban az az antiszegregációs munkacsoport, amelynek az a feladata, hogy az érintettek bevonásával egy olyan akciótervet dolgozzon ki – mert nem a törvényekkel van a baj ebben az ügyben –, amelyik hathatósan lép fel az említett jelenségekkel szemben, miközben megvédi mindazokat a kezdeményezéseket, amelyek az érintettek érdekében valóságos integrációs esélyt adnak, még akkor is, ha adott esetben egy konkrét helyzetben éppen a saját csoportjukban tanulnak.

Ennek kapcsán fontos elmondani azt is, hogy a magyar történelemben először van lehetőség arra, hogy a nemzeti alaptanterven belül a Magyarországon szignifikáns nemzetiségi kisebbségi csoportok kultúráját és történetét tanítsuk. Ez ügyben egy nagyon jó megegyezés született az Országos Roma Önkormányzattal, tehát a cigányság kultúrája és történelme a nemzeti alaptanterv része lesz. Ilyen még nem volt Magyarországon. Aztán zsidó szervezetekkel is folytattunk konzultációkat – ezek még nem jutottak teljesen nyugvópontra, de bízom benne, hogy ezeket is megnyugtatóan le tudjuk majd zárni – arról, hogy hogyan is tanítsuk a zsidóság történelmét és kultúráját a nemzeti alaptantervben. Szintén friss hír, hogy legmagasabb kormányzati szinten, a miniszterelnök vezetésével, az Országos Roma Önkormányzat elnökének a társelnökségével létrejött a Cigányügyi Egyeztető Tanács, amely egy olyan kormánykabinet, egy olyan kormány szerv, amelyik a belügyminiszternek, a nemzetgazdasági miniszternek és az emberi erőforrások miniszterének a tagságával folyamatosan ellenőrzi, hogy hogyan hajtjuk végre a felzárkóztató programokat. Egy másik olyan adósság, amit orvosolnunk kellett az elmúlt időszakban, a betegjogok képviselője. Úgy

gondolom, hogy az OBDK, az Országos Betegjogi és Dokumentációs Központ létrehozása fontos és jelentős lépés a betegjogok védelme területén.

Hogy valóban adjak lehetőséget arra, hogy önök is a kérdések kapcsán ki tudják fejteni az álláspontjukat, nem is rabolom sokkal tovább az idejüket. A roma ügyhöz talán még annyit mondanék, hogy nem teljesen eredménytelen az a változás, az az átalakítás, amit 2010-ben elkezdünk. Az az európai roma keretstratégia, amit 2011-ben Magyarország kezdeményezésére fogadtak el, nemzetközi elismerést aratott – de nem ez a fontos, az fontosabb lenne, hogy a magyarországi helyzeten javítson –, kijelölte az irányokat, és az az akcióterv, amit hozzáillesztettünk, megteremtette azokat a forrásokat és intézkedéseket, amelyek valóságos segítséget jelenthetnek a hátrányos helyzetűeknek és ezen belül a romáknak. Itt a legfontosabb eredmény – ami emberi jogi szempontból is érdekes – az úgynevezett közmunka vagy Start-munka, amelyben az Országos Roma Önkormányzat statisztikája szerint – emberi jogi szempontból az is fontos, hogy nem mi gyűjtünk ilyen adatokat a között a 300 ezer ember között, aki közfoglalkoztatásban, Start-munkában dolgozik – legalább 50 ezer a cigány származásúak száma, akik közül legalább 10 ezren még soha semmilyen munkaviszonyban nem álltak. Gondolom, ennek a jelentőségét itt nem kell külön kifejtennem. S hogy valóságos felzárkózási esélyt nyújtsanak ezek a programok, megteremtettük – ha nem is teljes körben, de részlegesen – azokat a képzési lehetőségeket, amelyek munkaidőn belül azoknak, akik részt vesznek a Start-munkában, olyan képzéseket nyújt, amikkel a következő körben nagyobb esélyük lesz a szabad munkaerőpiacon is.

Még egy olyan tényről említenék, ami érdekes lehet ebben a bizottságban. Az Európai Bizottság folyamatosan ellenőrzi és véleményezi a nemzeti roma felzárkózási stratégiákat. A legutóbbi éves jelentésükben Magyarországot két ponton is kiemelték, mint amelyik a jó gyakorlatok követendő példáját állítja elének. Az egyik éppen az a terület, ahol komoly hiányosságok voltak az elmúlt évtizedekben, az ellenőrzés területe. A monitoring csak részben ellenőrzés, abban hatásvizsgálat és minden más is benne van, de azt az ellenőrző rendszert, amit az Országos Roma Önkormányzattal és civil szervezetekkel együttműködve állítottunk fel, s amelyik a pénz felhasználásának a hatásfokát ellenőrzi, kiemelkedőnek és példászerűnek nevezte a Bizottság. Ez annál is inkább fontos, mert – ha még emlékeznek rá az akkori szereplők – éppen az ellenzéki időszakban ebben a bizottságban tártuk fel az Állami Számvevőszék vizsgálata alapján, hogy milyen szánalmas volt a romaügyre fordított milliárdok felhasználásának a hatékonysága és hatásfoka. Bízom benne, hogy ezek az intézkedések ezen is segíteni fognak.

Mondanék néhány szót a nemzetiségi politikáról is, ami persze csak részben roma ügy, bár a magyarországi nemzetiségek több mint fele romának vallja magát. Az új Alaptörvény elfogadása nemzetiségként definiálja az etnikai kisebbségeket. Szerintem ez fontos előrelépés a tekintetben, hogy valóban megjelenjen ezeknek a csoportoknak az a sajátos jellege, ami nem egyszerűen valamifajta kisebbségként definiálja őket, hanem magyarországi őshonos népcsoportként, nemzetiségként. Most már afelé haladunk, hogy a következő választásokhoz közeledve egy olyan premierje lesz a nemzetiségeknek, amilyen az elmúlt húsz évben nem volt, de azt is mondhatnám, hogy egyáltalán nem volt még Magyarországon, hogy mind a tizenhárom Magyarországon regisztrált nemzetiség kedvezményes mandátummal képviselőt küldhet a parlamentbe, ha összeszedi a megfelelő számú szavazatokat. S miközben a kormány intézkedései – szerintem helyesen – abba az irányba mutatnak, hogy minden külön szabályozást, mentességet, jogosultságot meg privilégiumot leépítsünk és letisztítsuk a rendszert azért, hogy egy világos, átlátható, valóban a szavazati arányokat tükröző rendszer legyen, aközben a nemzetiségek mégiscsak kaptak egy kedvezményes mandátumot, ami azt jelenti, hogy ha megfelelő számú szavazatot gyűjtenek össze, akkor az egy mandátumhoz szükséges szavazatok negyedével, 25 százalékával már képviselőt küldhetnek a parlamentbe. Szerintem ez egy komoly kihívás a nemzetiségi rendszernek. Ebben a bizottságban nyilván

mindenki járatos az ügyben és pontosan tudja, hogy a tizenhárom nemzetiség közül hánynak van reális esélye arra, hogy bejusson a parlamentbe. Azokat nagyon buzdítanám arra, hogy érdemes ezt a lehetőséget megragadni, de azt is tudjuk, hogy minden olyan nemzetiség önkormányzatának, amelyik Magyarországon regisztrált, joga van egyfajta szószólót küldeni a magyar parlamentbe, akinek minden infrastrukturális feltétel ugyanúgy biztosítva lesz, mint bármelyik országgyűlési képviselőnek, és felszólalási joga is lesz az Országgyűlésben, viszont – azok után, hogy nem sikerült mandátumot szereznie – szavazati joga nem lesz. Ez mégiscsak egy nagyon komoly előrelépés, és az új rendszer 23 éves adósságát törleszti.

Az egyházügyi törvényről és annak bizonyos fokú kálváriájáról is már többször szó esett ebben a bizottságban. Remélem, hogy a következő héten a zárószavazás után nyugvópontra jutnak ezek az ügyek. Természetesen én is állok a rendelkezésükre, bármilyen kérdésük is van ezzel kapcsolatban. Az Alkotmánybíróságnak azokat a kifogásait, illetve észrevételeit, amelyek az egyházi elismertetési eljárásra vonatkoznak, az új javaslatunkkal sikerült orvosolni és bízom benne, hogy ez az ügy nyugvópontra jut, mert a vallásszabadság ügye az egyik alapjog, és az ezzel kapcsolatos viták nem segítik azt, hogy közösségi és egyéni alapon bárki szabadon gyakorolja a saját hitét, vallását, meggyőződésének megfelelő szervezeteket hozzon létre. A legújabb javaslat erre nagyobb biztosítékokat és lehetőségeket ad, mint ahogy az eddig történt.

A civil területről csak néhány mondatot mondanék. Az az öt kollégium, amelyeket 2012. március 29-én létrehoztunk, jól irányítja a Nemzeti Együttműködési Alap tevékenységét. Itt a civil szervezeteknek nemcsak a bevonása történt meg megfelelő módon, hanem egy olyan regionális tájékoztató, segítő rendszert hoztunk létre a civil irodák hálózatával, amelyik részben orvosolja a Budapest központúságot. Kiépültek a civil információs centrumok, ahol mindenki megtalálhatja azokat a szükséges információkat, amelyekre szükség van ahhoz, hogy jól tudja működtetni a saját szervezetét.

Egy másik lényeges dolog, ami szintén az Egyházügyi, Civil és Nemzetiségi Államtitkárságra tartozik, az az NGTT, a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács működtetése. Ez a fórum a stratégiai partnerség jegyében minden olyan szervezetet összegyűjt és platformot nyújt nekik, amelyeknek Magyarország nemzetstratégiája szempontjából mondanivalója lehet akár gazdasági, akár társadalmi téren. Ennek a szervezetnek a létrehozása megfelel annak a struktúrának, amelyben európai szinten is működik az érdekegyeztetés és az érdekképviselet. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönjük szépen, miniszter úr. Most pedig képviselőtársaim tehetik fel kérdéseiket és mondhatják el a véleményüket. Elsőként Szabó Tímea képviselő asszonynak adom meg a szót.

Kérdések, megjegyzések

SZABÓ TIMEA (független): Köszönöm szépen miniszter úr részletes beszámolóját és azt, hogy ilyen szép számban megjelentek a minisztérium munkatársai. Ez igazán megtisztelő. Több kérdésem is lenne, és ezeket igyekszem nagyon gyorsan feltenni.

Először is hadd fejezzem ki a csalódásom azért, hogy az interpellációmra nem jött be a miniszter úr. Ha bejött volna, már ott feltettem volna a következő kérdésem, amit szegény államtitkár úrnak kellett megválaszolnia. A családon belüli erőszakról szóló törvényjavaslatról az eredeti ígéretekkel ellentétben – amelyek egyébként itt hangzottak el az önök államtitkárai részéről az albizottsági ülésen – miért nem volt társadalmi egyeztetés? Csak sejtem, hogy Balogh József miatt egy kicsit kínossá vált az ügy és sürgősen be kellett nyújtani a törvényjavaslatot.

Mit gondol miniszter úr arról, hogy a lelki erőszak és a gazdasági kizsákmányolás magánindítványos lett. Nekem vannak kétségeim afelől, hogy egy gyerek a bántalmazása

esetén ezt hogy fogja végigvinni, vagy egy olyan fogyatékos honfitársunk, akitől elveszik a fizetését. Mindig ezt a két alapvető példát szoktam elmondani. Nagyon nehéz lesz ezt ilyen feltételek mellett megtennie.

Hadd kérdezzem meg – ez persze csak magánjellegű kérdés, és ha miniszter úr akar, akkor válaszol, ha nem akar, akkor nem válaszol rá –, hogy Balogh József esetében ön elégnek tartotta-e azt, hogy ő kiült a Fidesz-frakcióból, vagy ön szerint az ilyen képviselőknek le kellene-e mondaniuk a mandátumukról.

Köszönöm, hogy a bevezetőjében roma felzárkózásról beszélt. Hadd kérdezzem meg, hogy áll a kormány-roma megállapodáson megfogalmazott számszerű vállalások megvalósítása, például a 150 ezer roma szűrővizsgálat, a 100 ezer roma munkanélküli foglalkozásba történő bevonásba, vagy a 20 ezer roma fiatal szakmunkásképzése. Erről vannak-e számok, mennyi pénzt költöttek ezekre, kik vettek részt ezekben a programokban, milyen településeken? Ha nem most válaszol ezekre a kérdésekre miniszter úr, legalább azt mondja meg, hogy hol érhetők el ezek a számok.

Tényleg készül-e a Stratégia 2.0, mint ahogy az a hírekben megjelent, és ha igen, miért van szükség felülvizsgálatra?

Állítólag készülöben van egy felzárkózási törvény is. Ha igen, miért van erre szükség, mi lesz benne és mikor fogunk erről valamit tudni?

Egy közelmúltban elfogadott javaslatban összevontak különböző segélyeket, ami nagyon hátrányosan érinti az egyedülállókat. Rajtuk hogyan kíván segíteni a kormány?

A gyermekvédelemmel kapcsolatban szeretném megkérdezni, hogy lesz-e elég nevelőszülő decemberig, hogy valóban minden gyerek családi környezetben nevelkedhessen. A speciális nevelőszülők száma eddig gyakorlatilag nulla volt. Hogyan tudják biztosítani, hogy a speciális nevelést igénylő gyerekek is megfelelő helyen legyenek elhelyezve?

Tudom, hogy az iskolarendőrökkel kapcsolatos javaslatot a BM nyújtotta be, de azért mégiscsak az EMMI-t illeti. Mit gondol arról miniszter úr, hogy miért nem pedagógiai asszisztensekre, mentorokra, fejlesztő gyógypedagógusokra költ inkább a kormány? Tudjuk, hogy a büntetés, a megbélyegzés hosszú távon nem fog pozitív eredményeket hozni, még akkor sem, ha mindannyian tisztában vagyunk azzal, hogy főleg a vidéki iskolákban vannak problémák. Ezt nem tagadva kérdezem, hogy miniszter úr szerint valóban a rendészeti eszközök alkalmazása-e a legmegfelelőbb eszköz.

Azt hiszem, hogy az elkülönítéssel kapcsolatban most ne folytassunk hitvitát. Én értem miniszter úr jó szándékát és tudom, hogy mind a ketten jót akarunk, csak nagyon más a megközelítési módunk. Énszerintem elkülönítéssel nem lehet pozitív eredményeket elérni. Sokéves nemzetközi és hazai kutatások azt bizonyítják, hogy igazából akkor tud felzárkózni egy hátrányos helyzetű gyerek, ha olyan gyerekekkel tanul együtt, akik felhúzzák. Erre konkrét számok és adatok vannak. Az elkülönítés, bármilyen jó szándékú is volt, eddig semmilyen előrelépést nem hozott.

Az egészségügyi salátatörvénnyel kapcsolatban is lenne egy kérdésem. Egy módosító javaslat eredményeként a GYEMSZI-nek házkutatási, razzizációs joga lett. Miért van szükség arra, hogy a GYEMSZI akár egy erőszakszervezetté léphessen elő?

Az elmúlt három évben az önök kormányzása idején rendszeresek voltak a pedagógustüntetések, amelyekhez diákok és hallgatók is csatlakoztak. Itt két lehetőség van, vagy ők nem tudják azt, hogy milyen jó irányban mennek a dolgok és nem ismerik fel az oktatáspolitikai végtelen bölcsességét a Fidesz-KDNP-kormány részéről, vagy pedig ez tényleg egy teljesen elhibázott politika. Nem nőnek a tanári fizetések, nincs megbízható életpályamodell, nő az óraterhelés, egyáltalán az egész oktatás területén káosz van. Ön szerint melyik verzió az igaz? Vagy pedig esetleg arról van szó, amire többen is utaltak, hogy a nagyhatalmú Bajnai Gordon évek óta a háttérből szervezi ezeket a lázongásokat? De a viccet

félretéve... (Wittner Mária: *Ez nem vicc, mert így történt.*) No hát Mária néni meg is mondta, hogy így történt, de azért én a miniszter úr véleményére is kíváncsi lennék. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Arra kérem a képviselő hölgyeket és urakat, hogy a miniszter úr illetékességébe és hatáskörébe tartozó kérdéseket tegyenek fel. Szeretném megjegyezni, hogy Balogh József lemondása parlamenti hatáskör. S az is érdekes volt, hogy az imént Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes úrnak is hasonló kérdéseket tett fel a képviselő asszony, mint a társadalmi egyeztetés vagy az iskolarendőrség kérdése. Ha a vidékfejlesztési miniszter ülne itt meghallgatáson, neki is nyilván ugyanezeket a kérdéseket tenné fel. El kell tudni dönteni, hogy mi tartozik miniszter úr illetékességébe és hatáskörébe. Az utolsó megjegyzésével kapcsolatban pedig hadd mondjam el, ha tényleg Bajnai Gordon szervezi ezeket a tüntetéseket, akkor megállapíthatjuk, hogy túl sok szervezői tehetséggel nem rendelkezik.

Varga László képviselő úr következik.

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): Egyetlenegy kérdésem van. Amikor az új egyházi törvény elkészült, nagyon sokan féltették az úgynevezett kisegyházakat, hogy egyesületté válnak. Hadd kérdezzem meg, hogy az elmúlt másfél, lassan két év milyen eredményt hozott az egyesületként működő vallási szervezetek és a kormány közötti kapcsolatban. Mi erről a tapasztalat?

ELNÖK: Köszönöm. Kulcsár Gergely képviselő úr!

KULCSÁR GERGELY (Jobbik): Nekem is csak egy kérdésem lenne, mégpedig egy helyi ügygel kapcsolatban. Hajdúhadházon a Megyei Cigány Önkormányzat vezetője, aki nem mellékesen a Megyei Közgyűlés fideszes képviselője, nemrégiben bejelentette, hogy ötven cigány származású fiatal és középkorú munkanélkülit foglalkoztatnának az idősgondozás keretein belül. Helyben ez a hajdúhadházi törvénytisztelő, tisztességes emberek körében közfelháborodást váltott ki. Hogy miért? Azért, mert az elmúlt években több idős személy elleni bűncselekmény történt a településen, többek között négy gyilkosság is, és a helyiek egybehangzó elmondása szerint az elkövetők cigány származásúak voltak. Ezzel kapcsolatban írásbeli kérdést intéztem a minisztériumhoz, amire Doncsev államtitkár úr válaszolt, és válaszában a lényege az volt, hogy a minisztérium támogatja ezt a programot.

Kérdéseim a következők lennének a miniszter úrhoz. Úgy tűnik, itt is diszkrimináció történik, ugyanis csak cigány származású embereknek hirdették meg ezt a programot. A nehéz sorsú magyar munkanélkülieket miért nem akarják foglalkoztatni ennek a programnak a keretén belül. Véleményem szerint a cél az lenne, hogy a tisztességes, a törvényeket betartó, a dolgozni akaró embereken segítsünk egy ilyen programmal, természetesen származástól függetlenül, mert ez – ahogy miniszter úr is elmondta – egy nagyon fontos szempont. Ehhez arra van szükség, hogy feltételekhez kössék a programban való részvételt, gondolok itt a büntetlen előéletre, ami nagyon fontos lenne az imént már vázolt előzmények ismeretében. Valamint kérdzem, hogy szakmai végzettséghez vagy érettségihez kötik-e az ebben a programban való részvételt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Wittner Mária képviselő asszony!

WITTNER MÁRIA (Fidesz): Feljegyeztem egy-két gondolatot az előadás alatt, de mindenképp ahhoz szeretnék gratulálni, amit a mai sajtóban olvastam. Annak idején az OPNI-t megszüntették és szélnek eresztettek rengeteg ápolásra szoruló embert. A mai sajtóban meg azt olvasom, hogy a jelenlegi kormány vissza fogja állítani, ha jól tudom, a Szőnyi Tibor Kórházban. Mindezt nagyon fontosnak tartom az emberek egészsége és a

betegek biztonsága érdekében. Ez a kérdés tehát megoldódott, ezt ki lehet pipálni. Az MSZP megszüntette, a Fidesz-kormány meg visszahozta. Ez ragyogó!

Nem szabad elfelejteni, hogy a Kádár-rendszer, valamint az elmúlt évtizedek hibás politikája nyomán több évtizedes lemaradás van a cigányok ügyében, amely lemaradást a mostani kormánynak kell behoznia. Én a környezetükben éltem, az utcánkban is laktak cigány családok, jó kapcsolatban voltam velük, kuncsaftjaim voltak, de az döbbenetes, hogy akkor megelégedtek azzal, hogy egy egy-két elemi végzett ember hibátlanul le tudta tenni a KRESZ-t, első átmenetre. No persze azért nyilván meg kellett kenni a vizsgáztatókat. Az egy ilyen rendszer volt és azt hiszem, hogy ez a lemaradás oka. Én még emlékszem rá, hogy az első Orbán-kormány idején behozták azt, hogy csak azok kaphatnak családi pótlékot, akiknek a gyerekei iskolába járnak. Ez a dolog működött is, aztán négy év után az MSZP-kormány megszüntette ezt az intézkedést, elzárta mindent, még a kollégiumi támogatásokat is; ezt konkrétan tudom. Annak idején fel is vettem a Szociális és munkaügyi bizottságban, hogy ma már érettségiző fiatalok jönnek ki az iskolákból, ha ezt nem szüntették volna meg, és azért egy tanult ember másképp viselkedik, mint egy egy vagy két elemi végzett ember, vagy mint egy analfabéta. Ezt azért el kell ismernünk. Én üdvözlöm az eddigi erőfeszítéseket, de azért felvetném, hogy nem lehetne-e ötnapos kollégiumokat működtetni. Mert mi van ma? A gyerek hazamegy az iskolából, a szülő az asztal alá vágja a könyvét és nem tud tanulni. Az ötnapos kollégiumokban meg a gyerekek normálisan tanulhatnak és a hétvégén hazamehetnek a családkhoz. Szerintem ez nem lenne egy rossz gondolat, hiszen más kollégiumok is vannak, amelyek ugyanígy működnek.

Vallás. Én nagyon üdvözöltem azt, hogy 383 egyház működött Magyarországon, és orrba-szájba jegyezték be a bíróságok a tízfős kis vallási bizniszeket, mert az mind csak biznisz volt. (*Zagyva György Gyula: Ki ne mondja, mert megbüntetik érte.*) Nem büntetnek meg érte, mert biznisz volt. Ilyen egyszerű. (*Zagyva György Gyula: 70 ezer forint!*) Nagyon kérem, hogy ne szólj bele! Láttam olyat, hogy egy lakásba be volt jegyezve tíz egyház, mindegyiknek volt tíz-tíz tagja, és mindegyik külön-külön fejte az államot az adózók pénzéből. Tehát háromszáznyolcvanvalahány egyház volt, holott Isten csak egy van, bár ma már öt is az atomjaira szedik szét. Szerintem egyébként a mai 36 egyház is sok. Nekem van egy fenntartásom az egyházi iskolákkal kapcsolatban. Én csak azoknak a történelmi egyházaknak adnék iskolára engedélyt, amelyek már évek óta foglalkoznak ezzel. Úgy tudom, hogy a Hit Gyülekezete toborozza az iskolákat. Legutóbb Ajkán történt ilyen, ahol lenyúlták a szakképző iskolát, s ahogy hallottam, kollégiumot alapítanak és 20 ezer forint lesz a kollégium havi díja. Kicsit utána kéne ennek nézni, hogy ne kereskedjenek azon, hogy a társadalomban ilyen szerepet vállalnak. Mondom, én nem adnék oktatási engedélyt az olyan egyházaknak, amelyeknek nincs hátterük. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Nyakó István képviselő úrnak adom meg a szót.

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Én azt látom, miniszter úr, hogy önöknek konzervatív, jobboldali, a felsőközéposztályt a kedvezményezett körbe foglaló társadalompolitikájuk van, ugyanakkor önök is meg vannak áldva azzal a gazdaságpolitikával, amit az elmúlt három évben műveltek. És ez a gazdaságpolitika 2010-hez képest nemhogy csökkentette volna a társadalmi felzárkóztatásra várókat, hanem inkább növelte. De azt javasolom, hogy majd a választásokon küzdjünk meg ezekkel a kérdésekkel, most inkább a napi ügyekkel foglalkozzunk, és most egy ilyen ügyben kérném a segítségét.

Manapság az a kérdés, hogy a társadalmi felzárkóztatás önök szerint működhet-e akkor, amikor napi megkülönböztetés van az egyenlő bánásmódhoz való joggal kapcsolatban. Mire gondolok? Ma már több száz ezres az a közmunkaprogram, amellyel kapcsolatban az

ombudsman úr 2012. december 27-én kibocsátott egy több mint 70 oldalas anyagot, amelyben hazai és nemzetközi jogszabályokkal alátámasztotta azt, hogy ezt a tömeget naponta éri az egyenlő bánásmódhoz való jog megtagadása. És lássuk be őszintén, ennek a népességnek egy jelentős része pedig roma, az egésze pedig társadalmi felzárkóztatásra vár. Mondhatná azt, hogy ez a kérdés nem az ön minisztériumához tartozik, de mivel a társadalmi felzárkóztatás mégiscsak az ön minisztériumához tartozik, azt gondolom, már illetett volna erre az ombudsmani jelentésre reagálni ha másnak nem, hát a Belügyminisztériumnak, hiszen ők a közvetlen címzettek, de ab ovo az egész kormánynak valamit reagálni kellene, mert az, hogy a Munka Törvénykönyve alól kiveszik ezt a több százezres tömeget és rendeleti úton szabályoznak – magyarul a fizetés, a szabadság, a járandóságok és a munkakörülmények tekintetében naponta érik őket megkülönböztetések –, nos ehhez valami közülük talán önöknek is van.

A másik napi ügy a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek oktatása, képzése, amit önök is és mi is fontosnak tartunk. Ne haragudjon meg, de egy konkrét ügy kapcsán egy nagyon nagy kérésem lenne. Ózdon működik egy tanodaprogram, amely több tucat, de inkább több száz Ózd környéki gyereknek biztosít délutánonként hasznos elfoglaltságot. Nem csellengnek, nem tengnek-lengnek, hanem bent ülnek egy osztályteremben, ahol tanulnak, oktatják őket, tehát van értelmes elfoglaltságuk. Viszont az önkormányzatnak, amely azt az intézményt fenntartja, ahol tanulnak, sajnos az új köznevelési törvény szerint – a „sajnos” itt csak a következményekre vonatkozik – egész napos ellátást kell biztosítania, éppen ezért ezek a gyerekek kiszorulnak onnan, máshol pedig nem találhatnak, nem kapnak helyet. A polgármester úr azt mondja nekik, hogy a tíz évvel ezelőtti EU-s pénzből felújított iskolát, amely a hátrányos helyzetű gyermekek számára nyújtana lehetőséget, nem tudja odaadni nekik, mert a tízéves fenntartási kötelezettség lejárt és ezután turisztikai-idegenforgalmi célokat fog szolgálni ez az épület. Arra kérem miniszter urat, segítsen már ennek a tiszteletreméltó gyülekezetnek abban, hogy tovább folytathassa azt a tevékenységet, amit hitem szerint ön is támogat.

Végül, de nem utolsósorban az egyházügyi törvénnyel nem foglalkoznék. Gyepáljuk egymást és szerintem ezen a cikluson belül fogunk még ezzel a kérdéssel foglalkozni ötödször meg hatodszor is. Mivel a véleményünket és az érveinket a parlamentben is és itt is elmondtuk, nem untatnám ezzel sem önt, sem magunkat. Inkább arra hívnám fel a figyelmét, hogy ami a szociális temetések ügyében egy másik tárca kezelésében mega, az a morbiditás határát is túllépi. Ha már egyházi ügyekkel is foglalkoznak, vallással meg lelkiismerettel, akkor azt kérem, hassanak már oda, hogy a végtisztesség meg a kegyelet emberhez méltó legyen. Lehet ezt a dolgot a Belügyminisztériumban szabályozni, de legyen már hozzá közülük! Lehet a Belügyminisztériumban a közmunkaprogrammal foglalkozni, de hitem szerint gumibottal nem lehet megoldani szociális kérdéseket. Kérem, hogy figyeljenek már oda ezekre a kérdésekre is, mert ezek a kérdések önökhöz is tartoznak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kormánypárti képviselő következne, de jelentkező hiányában Lendvai Ildikó képviselő asszonynak adom meg a szót.

LENDVAI ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen. Jó, hogy bevettek a kormánypártba, de gondolkodom azon, hogy mit kezdjek ezzel a szívességgel.

Három kérdésem lenne. Az első. Az egyházi törvénnyel kapcsolatban én sem a tartalmi vitát akarom megvívni arról, hogy mennyire vették figyelembe az Alkotmánybíróság kifogásait, hanem kérdésem volna. Miniszter úr is, nyilván nem alaptalanul, kálváriának nevezte ennek a törvénynek a sorsát. Én nem tudom, hányadik stációnál tartunk, de szeretném megkérdezni, hogy a mostani halasztásnak mi az oka, mert nyilván egyszer csak szembesülünk egy zárószavazás előtti módosítóval, amit jó volna tudni. Elnök úrtól kaptunk

egy szíves tájékoztatást, noha nyilván nem ő az előterjesztő, hogy a négy történelmi egyháznak volna még valamilyen egyeztetnivalója. De micsoda? Mi van itt? Hol van az újabb hajszál a levesben? Szerintünk már egy egész paróka van benne, de ez a hajszál miben áll?

A második kérdés. A nemzetiségek körében várható pozitív fejleményekre miniszter úr is felhívta a figyelmet, és az új nemzetiségi törvénynek meg a választási törvénynek ilyen szempontból valóban van pozitív előrelépése. De komoly aggodalmat kelt bennem, bennünk, hogy a törvény a népszámlálás adataihoz köti a különböző önkormányzati és egyéb választásokon való részvételt. Azóta a népszámlálás adatai többé-kevésbé ismertek. Miniszter úr nyilván pontosít, ha rosszul tudom, de én úgy tudom, hogy körülbelül 300 ezer ember vallotta romának magát. Nem volt még olyan társadalomkutatás Magyarországon, amely legalább ne kétszer ekkorára becsülte volna a roma népességet. Egy problémát már tudunk, azt, hogy az új törvény értelmében a valóságos társadalmi jelenléténél kevesebb lehetősége lesz a cigány népességnek az önkormányzatok megválasztására. Hogy van ez és mit lehet ezzel tenni? Államtitkár úr rázza a fejét, de a törvényben az van benne, hogy olyan településeken lehet nemzetiségi önkormányzatot választani – Farkas Flórián is bólogat, mint érdekelt –, ahol a népszámláláskor ennyien meg ennyien vallották magukat az adott nemzetiség tagjának. Nos itt a példa – tudjuk a társadalmi okokat –, hogy feleannyian sem vallották magukat romának, mint amennyien vannak. Hogy lehet kijönni ebből a dilemmából?

Végül az én harmadik és utolsó kérdésem is – Nyakó Istvánhoz hasonlóan – a társadalmi különbségekre vonatkozik. Meg kell mondanom, hogy noha politikai vitánk rengeteg van, de én mindig is tiszteltem és láttam miniszter úr személyes elkötelezettségét a felzárkóztatás és a különbségcsökkentés irányában. Ezért is teszem fel a következő kérdésem. A napokban megjelentek a TÁRKI kutatásai, amely tényleg nem nevezhető egy bolsevik intézménynek, tehát talán kölcsönösen hitelesnek tudjuk elfogadni. Ők háromévenként mérik a társadalmi különbségek alakulását. A három év mindkettőnk kormányzásába beleesik, tehát nem politikai replikából kérdezem. Most a 2009 és 2012 közti időszakot vizsgálták, és azt állapították meg, hogy míg a korábbi években sajnos a szükségesnél jóval kevésbé, de valamelyest csökkentek a társadalmi különbségek, ebben a három évben nőttek. Ebben a két évben is, de nyilván 2009-ben is. Ennek az egyik oka a gazdasági válság, és mindketten külön-külön ezzel védekezni egy fórumon. De azért csak meg kéne nézni, mert az elemzésből az is kiderül, hogy nincs-e szó többről, nincs-e szó az adórendszer, a családtámogatás vagy a közmunkások bére csökkentésének valamilyen hatásáról. Vagy miről? Nem kellene-e ezzel a kérdéssel külön foglalkozni, nota bene kormányoldalnak és ellenzéknek együtt, nehogy a következő három év ezen tendenciák lineáris meghosszabbításával ugyanezt az ollószétnyílást eredményezze? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Képviselő asszony azt kérdezte, hogy hányadik stáció. Nos a tizenötödik a feltámadás. *(Lendvai Ildikó: Túl sokszor támadt már fel ez az egész.)* Igen, mert ez a főnixmadár. Zagyva György Gyula képviselő úr!

ZAGYVA GYÖRGY GYULA (Jobbik): A roma felzárkóztató programokkal kapcsolatban lenne kérdésem. Annyi program van már ebben az országban, amely hátrányos helyzetűeket és ezen belül cigány származásúakat érint – a háztáji programtól kezdve a „Minden gyerek lakjon jól” programig rengeteg, és akár a végtelenségig sorolhatnánk, hogy hány cigányokat, illetve hátrányos helyzetűeket érintő program van Magyarországon –, és ezek alapján a minisztérium elgondolkozott-e már azon, hogy ezek fölé egy olyan ernyőt szerkesszen meg, amely valamilyen szinten koordinálja, összefogja, irányelvekkel látja el őket, például arra vonatkozóan, hogy ezeket a programokat végig is kövessék, és ne fordulhasson elő az, hogy a cigány származású polgártársainknak osztott vetőkrumplinak az lesz a sorsa, hogy megeszik, mint ahogy az legutóbb Kerepesen történt. Mint tudjuk, a

vetőburgonyát nem lehet megenni, mert az különböző mérgezéseket okozhat, és Kerepesen ebből lett is probléma. Ugyanakkor a cigány önkormányzati képviselő azt nyilatkozta, hogy szerinte nem ezért lettek betegek, hiszen egy hete ő is ezt eszi – tehát el is ismerte –, hanem inkább a zöldcserezsnye meg a drog miatt. Utána lehet nézni, hogy ezt nyilatkozta a cigány származású önkormányzati képviselő. A lényeg persze az, hogy elismerte, megeszik a vetőkrumplit. És ez azért van, amiért a Hegedűs Zsuzsa Alapítvány által osztott kiscsirkék, kislibák, kispulykák sem érik meg a vágókort, mert nem követik végig ezeket a programokat. De ugyanez a helyzet az összes cigány származású embereket érintő programnál. Kérdezem, a minisztériumnak van-e olyan terve, hogy irányelvekkel lássa el ezeket az alapítványokat és ezeket a programokat.

Miniszter úr felhozta, hogy az elmúlt ciklus cigányokat érintő alapítványi pénzeinél kevés volt a hatékonyság. A mi feltételezésünk szerint viszont az is vélelmezhető, hogy visszaélések is történhettek. Kérdezem, hogy ezzel kapcsolatban milyen vizsgálatokat indított miniszter úr, illetve fog-e még vizsgálatokat indítani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Farkas Flórián képviselő úr!

FARKAS FLÓRIÁN (Fidesz): Üdvözlöm miniszter urat és a vele érkezett államtitkár urakat. Azt kérem képviselőtársaimtól és elnök úrtól, bocsássanak meg azért, mert nem kérdezek, hanem, mivel érintett vagyok azokban a kérdésekben, amelyeket többek között Szabó Tímea képviselőtársam feltett, egy rövid véleményt mondanék. Legvégül persze mégiscsak feltennék egy kérdést.

Én nem a kormányzati álláspontra voltam kíváncsi, hanem ellenzéki képviselőtársaim hozzáállására és kérdéseire. Senki nem fogalmazta meg azt – s én ezt vállalom úgy is, mint cigány ember és úgy is, mint ennek az egyik aláírója és felelőse –, hogy komoly változás van cigányügyben. Komoly szemléletváltozás történt. Letisztult a cigánypolitika cigánysora mind erkölcsileg, mind morálisan, de tulajdonképpen minden tekintetben. Sokkal nagyobb a békesség a cigányok és a nem cigányok között, mint eddig. A békés egymás mellett élés új szemlélete jelent meg.

Senki nem beszélt arról, hogy még legalább tíz évig biztosan lesznek dolgaink, de vannak elismerhető eredményeink. Lehet minősíteni a közmunkát, mi is úgy látjuk, hogy nem ez az egyetlen és kizárólagos foglalkoztatási eszköz, de arról beszélni, hogy ez diszkriminatív és nem kell, hiba. Azt kell mondjam Szabó Tímea képviselő asszonynak, ha legalább egy kicsit odafigyelt volna arra, amit a miniszter úr mondott és országjárása közben beszélt volna hiteles cigány vezetőkkel, olyanokkal, akik nem kitalált cigány vezetők, hanem megválasztottak, akkor tudhatná, hogy több tízezer cigány ember van a rendszerben. És ezeket cigány emberek választják ki. És ha én mondom, akkor kérem, hogy higgye el. Biztos, hogy ebből senki nem tud megélni, de aki ebben a programban részt vesz, annak nem kell elmennie lopni. Hanem ki-ki hazamegy a családjához és otthon van. Ez nagyon fontos előrelépés. És közben megindul egy szemléletformálás.

Amikor elkezdjük végrehajtani a foglalkoztatási szövetkezeti programot, amelynek a fő kezdeményezettje maga a választott testület, az Országos Roma Önkormányzat, és amelybe be fog szállni az Iparkamara, hiszen most kötöttünk vele megállapodást, akkor beindul az a tartós munkavégzés, az a nyílt munkaerőpiacra való kikerülés, amire eddig nem volt példa. És megtörténik a cigány vállalkozók bevonása. Valahonnan el kellett indulni, mert nem hagyhattuk úgy a cigány munkanélküli embereket, ahogy eddig volt, hogy semmilyen munkalehetőség nem volt számukra.

Ami pedig a szakképzést illeti, az egy nagyon jó kérdés. Éppen a napokban, talán holnap fogja bejelenteni a kormányzat, hogy beindul az az ösztöndíjprogram, amit összekapcsolunk a szakképzéssel, s aminek folytán több ezer, sőt több tízezer cigány ember

kerül szakképzési intézetbe. És ez igaz az egészségügyi programok tekintetében is. A szűrővizsgálatok már elindultak, amelyekben rengeteg cigány ember is részt vesz. Persze ezen a téren még sok a tennivalónk és a kormánnyal közösen gondolkodunk is a hogyan továbbon, de nem ajánlom, hogy a cigányügyhöz továbbra is úgy álljunk hozzá, mint ahogy eddig tettük, mert higgyék el nekem, hogy ez egy közös társadalmi sorskérdés. Senkinek nem jó az, ha több százezer cigány ember békétlenségben él. Ha egy gyereknek mindig azt mondjuk, hogy hülye vagy, a végén még elhiszi és valóban azzá válik. De ha vannak eredmények, ismerjük már el azokat! Jólesik a cigány embernek is, ha el tud menni dolgozni és utána hazamehet a családjához. Lehet, hogy csak 50 ezer forintot keres, de nem megy el lopni és nem eszi meg azt a krumplit, amitől beteg lesz. Tehát ismerjük el az eredményeket. A gyerek is úgy tanul meg járni, hogy fogjuk a kezét. A romaügy egy hosszú ügy. De hogy visszafordíthatatlan eredmények lesznek, azt én garantálom.

Még további két gondolatot szeretnék mondani. Azt nem ajánlom, hogy kampányeszköznek használják a cigányokat, mert az kontraproduktív lesz.

Végül feltennék egy kérdést a miniszter úrhoz. Hogy állunk a cigányokat érintő EU-s felzárkóztatási pénzek, támogatások tekintetében? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Rónaszékiné Keresztes Monika képviselő asszony!

RÓNASZÉKINÉ KERESZTES MONIKA (Fidesz): Először Farkas Flórián képviselőtársam mondandójához szeretnék csatlakozni. Én részt vettem az országos népismereti versenyen, azon belül is a roma népismereti versenyen, és csupa pozitív tapasztalatokat szereztem, ugyanis mi tanultunk belőle rengeteget. Olyan mértékű szeretet volt abban a légkörben, az ország legkülönbözőbb területeiről olyan gyönyörű produkciók, olyan tudáshalmaz és olyan pedagógusi attitűd jelent meg Budapesten, amihez csak gratulálni tudok. Ez tényleg nagyon nagy dolog volt. Egyébként a VII. kerületben mi is készítünk egy romastratégiát.

Szeretném megkérdezni Hölvényi államtitkár úrtól, hogy az államilag támogatott egyházi fejlesztésekkel kapcsolatban van-e továbblépési lehetőség. Egészen konkrétan a Rózsák téri Szent Erzsébet-plébániatemplommal kapcsolatos a kérdésem. Ez a templom is Steindl Imre terve alapján készült, csakúgy, mint az Országház, a szakrális törvényhozás háza. Kérdezem, hogyan lehetne előrelépni a tekintetben, hogy a templom felújítását be lehessen fejezni, ami már csak az állagmegőrzés szempontjából is fontos lenne. Gyönyörű közösségi térré vált a VII. kerületben a Rózsák tere, és azt szeretnénk, ha ez a tér még tovább bővülne, legalább úgy, mint a szegedi Dóm tér. Rengeteg lehetőség van ebben, és most szeretnék a lehetőségek kihasználása felől érdeklődni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nyakó István képviselő úr!

NYAKÓ ISTVÁN (MSZP): Csak azért, hogy ne úgy rögzüljön Farkas Flórián képviselőtársamban, hogy nem támogatjuk a közmunkaprogramot. Támogatjuk a közmunkaprogramot, csak azt nem támogatjuk, hogy a minimálbér és a nyolc óra közmunkáért kapott bér között 13 ezer forint különbség van. Ezt nem támogatjuk, mert ez megkülönböztetés. Meg azt sem támogatjuk, képviselő úr, hogy a szabadság számításánál a közmunkásoknak csak a húsz nap alapszabadság jár, de a gyerekek után járó szabadság, valamint az életkor előrehaladtával járó plusz szabadságok nem járnak. Kérem, hogy fogjunk össze és hassunk oda, hogy ne legyen ez a megkülönböztetés. De ezzel együtt is természetesen támogatjuk a közmunkaprogramot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Miniszter úr válaszai következnek.

Válaszok

BALOG ZOLTÁN emberi erőforrások minisztere: Először is engedjenek meg egy szubjektív megjegyzést. Örülök, hogy a hangulat nem változott az Emberi jogi bizottságban; erről vannak emlékeim.

Szabó Timea képviselő asszonynak mondom – aki személyes válaszra várt, ehelyett az államtitkár úrtól kapta meg a választ –, hogy nem szegény az államtitkár úr, sőt élvezettel végzi a munkáját. De most szívesen válaszolok személyesen is a kérdéseire. Nem szántam diszkriminatívnak, hogy nem jelentem meg, hanem egyszerűen olyan dolgom volt, amit nem tudtam máskor elvégezni. Ezért nem tudtam ott lenni az interpelláción.

Meglep, hogy képviselő asszony a családon belüli erőszak kérdésében a társadalmi egyeztetést hiányolja. Én reménykedtem abban, és nem is teljesen csalódtam, csak részben, hogy ez egy olyan ügy tud lenni, ami nem pártpolitikai kérdés, mert az a helyzet, hogy a jobboldali világban is, de a baloldali meg a liberális, sőt a semmilyen világban is előfordulnak ezek a nagyon durva történetek. Ha emlékszik rá, én októberben leültem önökkel tárgyalni, amit a társadalmi egyeztetés részének tekintettem. Azóta is folyamatosan egyeztetünk a civil szervezetekkel ebben az ügyben, egészen az utolsó percig. Énszerintem itt nem volt hiány a társadalmi egyeztetésben, én legalábbis nem látok ilyet. Az pedig, hogy a lelki erőszak bekerült a büntetőjogi megfogalmazása, szerintem nagy előrelépés. Azért kellene várni ezzel egy kicsit, mert ugyanakkor pontosan tudjuk, hogy a lelki erőszak definiálása sem a rendőrség, sem az ügyészség, sem a bíróság részére nem egy könnyen megoldható feladat, ekörül elég komoly szakmai vita is folyik, hiszen a lelki erőszak ügye a manipuláció eszköze is lehet.

Amit a Balog családdal kapcsolatban kérdezett, arra azt tudom mondani, hogy a Balog családban rend van, béke és kölcsönös megbecsülés. *(Szabó Timea: Én a gh-s Balogh családdal kapcsolatban tettem fel kérdést.)* Erről csak ennyit tudok mondani.

Ami az Országos Roma Önkormányzattal kötött megállapodás számaint illeti: itt elnök úrnak köszönöm a segítségét. Mi is ismerjük azt az álságos megközelítést – de miután ez az emberi jogi standard, el kell fogadjuk –, hogy etnikai alapon nem lehet nyilvántartani állampolgárokat. Ebben egy olyan gondolkodásmód van, ami szerintem nem helyes. Nem azt mondom, hogy feltétlenül gonosz lenne vagy rosszindulatú, de érdemes lenne rajta elgondolkozni. Az Országos Roma Önkormányzatnak viszont joga van a saját körében statisztikákat készíteni, és mi is az ő számaikra vagyunk utalva, amiket persze bizonyos módon ellenőrizhetünk, meg adott esetben statisztikai céllal önkéntesen mérhetjük egy program sikerét etnikai háttérű adatokkal is. Ezek rendelkezésre állnak, és én mondtam is néhány számot. Az 50 ezer egy elég komoly szám. Azt tudom mondani, hogy időarányosan jól állunk ebben az ügyben, viszont a dokumentálással nem állunk túl jól. Hogy hol lehet ennek utána nézni? A szűrőprogramok nagy része megvalósult, de a statisztikák még nem állnak rendelkezésre.

Új stratégiára nincs szükség. Ez a stratégia nálunk készült el először egész Európában, és ezt még az olyan nemzetközi fórumokon is elismerik, ahol mindenféle kifogást találnak velünk szemben. Arra, hogy a tapasztalatok fényében frissítsük, adott esetben szükség lehet. Arról, hogy kell-e egy felzárkózási törvény, még a minisztériumon belül is vita folyik. Ha ez a vita lezárul és a nyilvánosság meg a törvényhozás képbe kerül ebben az ügyben, akkor a határidők betartásával tájékoztatjuk a bizottságot. Négy év rövidebb idő, mint ahogy azt az ember gondolná, és én is úgy gondolom, hogy szükség lenne törvényi szinten mindazoknak az intézkedéseknek az összefoglalására, amelyek a valóságos felzárkózást segítik, mert az nemcsak a tájékozódást segítené, hanem meg is erősítené azt a területet. Hogy eljutottunk-e már ideig, van-e ennyi tapasztalatunk, a tekintetben még kétségeim vannak, de előbb-utóbb el fogunk ide jutni.

Képviselő asszony majd elmondja, ha gondolja, de megvitathatjuk írásban is vagy a parlamentben is, hogy az egyedülállókak szerint miért érinti hátrányosan a segélyek összevonása. Az a cél, hogy ne 36 féle segélyezési forma legyen Magyarországon, amelyeknek egyébként nincs különösebb közük egymáshoz. A segélyek összevonásával a nyilvántartási rendszer segítése és az igazságosság volt a célunk.

Képviselő asszony megkérdezte a nevelőszülői hálózat készülségét. Ha jól értem, abban egyetértünk, az jó intézkedés, hogy ne intézetek legyenek, hanem nevelőszülői hálózat. Ennek az erősítése folyik. A speciális nevelőszülők ügyére valóban oda kell figyelni, mert arra külön felkészítés kell, és természetesen olyan módon fogjuk az intézményeinket kiüriteni ebben az ügyben, amilyen módon sikerül feltölteni a nevelőszülői hálózatot. Nem akarok sem ironikus, sem cinikus lenni, de ha eddig így volt, akkor most már egy-két hónapon nem fog múlni a dolog. Nagyon komoly képzési programok vannak a nevelőszülőknek és most úgy látom, hogy január 1-jére fel tud állni ez a hálózat.

Az iskolarendőrök nem váltják ki a pedagógiai asszisztenseket, hanem együtt kell, hogy működjenek velük. Ebben az ügyben még nincs végleges döntés, a Belügyminisztériummal folytatjuk az egyeztetéseket. Mi nem gondolnánk, hogy egyenruhát kéne viselni a rendőröknek az iskola területén. Egyébként pedig a jó büntetés sohasem megbélyegzés, hanem a jó büntetés arra való, hogy a bűn vagy a hiba belátásához segítsen hozzá, valamint ahhoz, hogy ettől kezdve másképp viselkedjen az illető. Szerintem sem éri el a célját semmilyen olyan büntetés, amely megbélyegzéssel jár.

Az elkülönítés témájában pedig komolyan segítséget kérnék. Ez egy nagyon speciális terület. Távol álljon tőlem, hogy a Szocialista Pártot megdicsérjem, de ahogy Nyakó képviselő úr az előbb elmondta, ők olyan vidéken élnek, hogy pontosan tudják, miről beszélünk. Az íróasztal mellett, a könyvek olvasása közben meg a Rózsadombon sok minden el lehet gondolkozni, de ezekben a szituációkban honnan lehet tudni, hogy mi a szegregáció Rakacaszenden, ahol negyven cigány gyerek jár az iskolába, meg egy nem cigány magyar gyerek, a görög katolikus pap kisfia. Ott ki van szegregálva? A valósággal kéne viszonyba kerülni ebben az ügyben. Nagyon örülnék, ha ezt ki tudnánk venni az ideológiai csatározásokból. Biztos vagyok benne, hogy ma nincs olyan politikai párt a parlamentben, amelyikkel ne lehetne megegyezni arról, hogy írjuk körül a külön tanulás lehetőségét. Nem az elkülönítést, hanem a külön tanulást. A nyíregyházi Huszártelenen nincs elkülönítés, ott élnek az emberek a maguk közegében, és ebben a közegben járnak óvodába meg iskolába, és nem viszik el őket iskolabusszal nem tudom hova, ahol egyébként talán nincs is felkészülve a rendszer a fogadásukra. Ez egy speciális eset. Azt kérem, hogy a speciális eseteket védjük meg, egyébként pedig küzdjünk a tudatos és spontán szegregáció ellen. Ha ezt meg tudnánk lépni, akkor lenne egy-két olyan kicsi pont – az előző kormányzatnak volt néhány ilyen intézkedése –, amiket támogatnunk kell, de javítanunk is kell, mert mi természetesen jobban csináljuk ezeket. De azt el kell ismerni, hogy a „Biztos kezdet gyerekház” egy jó dolog.

S azt sem tudom elképzelni, hogy normális ember ne értene egyet azzal, hogy a kismamát várandós korban, majd pedig a kisgyereket beviszik egy olyan közösségi házba, ahol a higiénés ismeretektől kezdve sok mindent megtanul annak érdekében, hogy hogyan bánjon a csecsemőjével és hogyan készüljön fel a bölcsődére és az óvodára. Ezen persze lehet javítani, a következő kormányzásunk idején mi is javítunk rajta, és folyamatosan lehet ezt a rendszert finomítani és részévé lehet tenni a nagy ellátó rendszernek is, de tény, hogy van egy-két olyan ügy, amiket együtt kellene megvédenünk. Nagyon jót tenne nekünk, ha úgy tudnánk kiállni mind a kisebbségi, mind a többségi társadalom elé, hogy ezekben a pontokban egyetértünk. Ez nemcsak a romákon segítene, hanem rajtunk is. E tekintetben maximális nyitottságot kockáztatok meg, ha találunk ilyen pontokat, és én próbálok is háttérbeszélgetéseket folytatni ebben az ügyben. Ha képviselő asszonytól kérhetem – akinek most nem tudom pontosan a státuszát, hogy a parlament melyik részében üldögél; azt tudom,

hogy nem kormánypárti –, hogy segítsen nekünk ebben, az szerintem egy fontos előrelépés tudna lenni. Azt persze nem várom el, hogy minden ügyet pozitívnak tekintsenek ebben az intézkedéscsomagban, de azért itt konkrét dolgokról beszélünk.

Én azért akarok a valóságból kiindulni, mert ha az előfordulhat – elnézést, hogy ennél sokáig időzök, de ez nekem szívügyem –, hogy egy magyar bíróság bezárja a huszártelapi görög katolikus iskolát, ahol 18 cigány gyereket nyolc pedagógus oktat a lehető legmagasabb színvonalon, a lehető legjobb ellátással, akkor ebben az országban felzárkózás ügyben minden előfordulhat. Akkor ne csináljunk semmit, zárjuk körül kerítéssel az összes cigánytelepet, az összes gazdagtelepet meg a lakóparkokat, állítsunk oda biztonsági őrköt és nézzünk ki a fejünkből. Ezzel csak azt akarom mondani, hogy legalább azt ne rontsuk el ebben az ügyben, ami jó. Ha elriasztjuk ettől a doligtól az egyházakat és a civil szervezeteket, amelyek ilyen módon foglalkoznak a cigánysággal azért, mert majd bírósági ítélettel őket szegregációval fogják megvádolni, akkor majd ki fog ezzel foglalkozni? Akkor senki nem lesz erre hajlandó! A liberálisoknak sikerült ezt az ügyet bíróság elé vinni úgy, hogy életükben nem jártak ebben az iskolában. Én háromszor voltam ott, mielőtt véleményt mertem volna formálni erről az ügyről. Egyébként pedig az izraeli nagykövet is ott volt, meg az amerikai is, de az úgynevezett liberálisoknak nem sikerült eljutniuk ebbe az iskolába, miközben a bírósági beadványok írásában nagyon szorgalmasak voltak. Elnézést, hogy túl sokat időzök ennél, de ez a dolog engem nagyon hátrányosan érint.

Teljesen igaza van, a kutatások valóban azt mondják, hogy az a típusú szándékos és spontán szegregáció, ami Magyarországon és más országokban is létezik, káros a felzárkózásra, káros a társadalmi különbségek csökkentésére. Ebben egyetértünk, egyet is fogunk érteni, de biztos vagyok benne, hogy együtt tudunk működni a tekintetben, hogy legyenek olyan speciális intézkedések, amelyek nem legitimálnak szegregációt, viszont plusz esélyeket adnak. Ilyenek egyébként más országokban is vannak. Ha megnézi, New Yorkban – ahol én személyesen ott voltam és láttam – a Harlem Childrens' Zone projekt pontosan erről szól. Amikor megkérdeztem azokat a fekete pedagógusokat, akik a fekete gyerekekkel foglalkoznak, hogy fehérek tanítanak-e itt, azt mondták, hogy azokat ide be nem engedjük, ez a mi dolgunk, itt fehér nem fog tanítani. *(Szabó Timea: Nem biztos, hogy ez így van.)* Dokumentálva van, oda tudom adni az erről szóló jegyzőkönyvet a képviselő asszonynak.

De ezért engedélyezzük a nemzetiségi iskolákat is. A nemzetiségi iskoláknak az az egyetlen emberi jogi alapja, hogy ott komoly identitáserősítés és képzés folyik. Ha nem így lenne, akkor azt mondhatnánk, hogy az Országos Roma Önkormányzat vagy a Német Nemzetiségi Önkormányzat által fenntartott iskolák szegregálnak, mert etnikai alapon különítenek el. Akkor zárjuk be a német nemzetiségi iskolákat is, meg azokat is, amelyeket az Országos Roma Önkormányzat tart fenn. Ellenkezőleg, a törvény azt mondja – ami szintén nemzetközi standard –, hogy minden olyan öntudatnak az erősítése, amely a saját identitást, a saját magam kultúrájának, történelmének vagy jogainak a képviselését erősíti, az nem szegregáció, hanem az integráció eszköze. Szerintem ezt nyugodtan leszögezhetjük. Persze ha ezt nem nemzetiségi önkormányzat tartja fenn, hanem más, akkor egy újabb kérdést kell feltenni, de szerintem ez komplexebb dolog annál, minthogy beálljunk abba a történetbe, amibe úgy látom, hogy szívesen beálltak, és különösen nemzetközi szinten – ahol jól hangzik, mert ők nem jártak Magyarországon – sikerül engem lerasszistázni, ami lassan már megtiszteltetés lesz. Gulyás képviselő úrnak mondtam volna, aki éppen nincs itt, hogy amikor engem bizonyos svájci újságok gulyásfasisztának bélyegeznek, akkor a fasisztát már ki se kérem magamnak, csak a gulyást, mert az egy másik kategória. *(Derültség.)*

Egészségügyi salátatörvény. Ahogy elnök úr is mondta, a saláta a Vidékfejlesztési Minisztérium hatáskörébe tartozik, de az az egyes egészségügyi szabályozásokról szóló törvényjavaslat, amely a GYEMSZI-nek előzetes ügyészi jóváhagyással – tehát ez a büntetőjog területén marad – házkutatási engedélyt ad, a gyógyszorhamisításokról szól.

(Szabó Tímea: *Nem ügyésszi, hanem bírói jóváhagyással.*) Az ügyészség is és a bíróság is olyan hatósági biztosítékot ad, ami elég ahhoz, hogy a GYEMSZI részéről senki ne gondolja, hogy majd meglátogat valakit és megnézi, hogy mi van a hálósobában vagy az éjjeliszekekrényben. S aki tudja, hogy mi az a gyógyszermaffia, az nyilván egyetért ezzel a módosítással.

Pedagógustüntetések. Ha abból indulok ki, hogy 10 ezer fővel riogattak, 3 ezer főre kértek engedélyt és összesen háromszázan mentek el, akiknek az egy része bámélszkodó volt – én is ott voltam inkognitóban és rosszul is esett, hogy nem ismertek fel (*Derültség.*) – és Magyarországon van 130 ezer pedagógus, akkor az a háromszáz fő talán nem jelentős tömeg. S akkor még a politikai támogatókat nem is számoltam. Az, hogy ez a rendszer jobb lesz-e a pedagógusoknak, a diákoknak, az iskolaszervezőknek meg a szülőknek, még nem látszhat mindenki számára világosan, ezt elfogadom, de ahogy előrehaladunk ebben az ügyben, ez egyre világosabb lesz. S biztos, hogy vannak olyan pedagógusok, akik nem azért nem voltak ott, mert egyetértének velünk, hanem azért, mert kívárnak. Én mindenkinek ezt a türelmet javasolom. Szeptember 1-jén úgy indul el az életpályamodell és úgy indul el az új nemzeti alaptanterv, hogy abból nyilvánvaló előnyök lesznek a tanárok és a diákok számára is. Akkor még megtalálhatjuk egymást a parlamentben – hogy utána mi lesz, azt nem tudjuk –, és akkor érdemes lesz erről szót váltani.

Varga képviselő úrnak mondom, hogy itt is kármentés folyt. Senkinek nem passziója az, hogy azokat, akik néhány tíz vagy néhány száz fővel vallási tevékenységet folytatva – még ha nem is felel meg az ember saját hitbeli meggyőződésének – közösségi életet élnek, azokat vegzálja, bezárja, betiltsa. Semmi ilyen célunk nem volt az új egyházi törvénnyel. Viszont a biznisz kiszűrése – ahogy azt Wittner Mária képviselő asszony helyesen mondta – fontos cél volt, és az is cél volt, hogy azoknak, akik nem abban a kategóriában vannak, hogy az állam számára partnerként társadalmi együttműködést lehessen velük folytatni, de egyébként vallási tevékenységet folytattak, adjunk egyfajta védelmet. A kérdés tehát teljesen jogos ebben az ügyben. Kidolgozunk egy olyan rendszert, amelyben világos számukra, hogy mi az, amiben ők az egyesületektől megkülönböztetendők – még akkor is, ha az egyesülési törvény vonatkozik rájuk –, milyen plusz védelmük van a szertartásoknak és így tovább. Azokkal a kiségyházakkal pedig, amelyek kikerültek ugyan a bevett egyházi kategóriából, de komoly szociális és oktatási tevékenységet folytatnak, megkötöttük az átmeneti fenntartói szerződéseket, így nem érte őket kár. És valóban van egy adósságunk, amit rendezni fogunk – a törvény erre lehetőséget fog adni –, ez a kiesett 1 százalék kérdése. Ezt is el fogjuk rendezni.

Kulcsár képviselő úrnak mondom, hogy ha konkrét ügyekről van szó, akkor jó, ha felkészül az ember. Ha interpellációban, írásban vagy azonnali kérdésben kapok ilyen kérdést, akkor pontosan utána tudok nézni, hogy mi történik Hajdúhadházon, de ezt így nem tudhatom. Egyébként ismerem azt a képviselő urat, akiről szó van, és teljesen egyetérték önnel abban, hogy az azokban a felzárkóztató programokban való részvételt, amelyek plusz lehetőséget adnak, feltételekhez kell kötni. De a büntetlen előélet ne legyen feltétlenül feltétel, mert ha valaki leülte a büntetését, akkor esélyt kell neki adni arra, hogy visszatérhessen a társadalomba. Nyilván vannak olyan szakmák, olyan pozíciók, ahol a büntetett előélet hátrányos lehet, de egy közmunkaprogramnak, egy felzárkóztató programnak éppen az a célja, hogy olyan embereket is megszólítsunk, akik korábban bűnözői életmódot folytattak. Nem lehet mindenkit örök életre bezárni, hanem esélyt kell adni arra, hogy felzárkózzanak. Abban teljesen egyetértünk – de biztos vagyok benne, hogy ez a program is ilyen –, hogy børszín alapján nem tehetünk különbséget. Nyilván ide is bárki jelentkezhet, aki szeretne ebben a programban részt venni. Csak abba a hibába ne essünk – értékelem a visszafogott kérdésfeltevést, hallottam már az önök köreiből ennél durvább és számomra elfogadhatatlan megközelítést is –, hogy azt mondjuk, a cigányok nem akarnak dolgozni, amikor meg van számukra egy közmunkaprogram, akkor meg azt mondjuk, hogy miért őket veszik be és miért

nem másokat. Mert ha dolgozni akarnak, az a baj, ha meg nem akarnak dolgozni, az a baj. Szerintem érdemes vigyázni ezzel a dologgal. És hadd utaljnak azokra a számokra – amelyekre majd Nyakó képviselő úr kérdése kapcsán is utalni fogok –, amelyek a közfoglalkoztatásban mégiscsak pozitív számok.

Az elején már beszéltem arról, hogy létrejött az Országos Pszichiátriai és Addiktológiai Intézet. Ez egy nagyon fontos lépés a betegek ügyében, de a társadalombiztonság ügyében is. Újra van Magyarországon egy olyan magas biztonsági fokozatú intézmény, amelyekbe azokat a pszichiátriai betegeket vesszük be, akik ön- és közveszélyesek. Amióta bezárták a Lipótot, azóta Magyarországon ilyen nem állt rendelkezésre, illetve csak nagyon csekély számban. Ez tehát a társadalom védelme, a betegek védelme, a betegek biztonsága és a világszínvonalú szakmai tudás helyreállítása, mert a magyar pszichiátriai tudás világszínvonalú. És hogy a kedvenc témájában mégiscsak tegyek egy gesztust Wittner Mária képviselő asszonynak: az nagyon érdekes, hogy amikor bezárták az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézetet, akkor annak a bezárásáért a Nemzetközi Szciantológia Egyház kitüntette két magyarországi képviselőjét. Ezt hívják önbevallásnak. Azért ne feledkezzünk el erről a vonatkozásról sem.

A romák ügyében a kollégiumi nevelés milyen lehetőséget ad? Vannak ilyen kísérletek. Vannak, akik azt mondják, hogy az ötnapos kollégium vagy az egész hónapos kollégium lehetőséget ad különösen olyan családok esetében, ahol nem biztosítható a megfelelő nevelés, és a gyereket ki kell emelni a családból. Én abban bízom, hogy ez inkább a kivétel és a szabálynak annak kell lenni – e tekintetben is vannak nemzetközi tanulmányok –, hogy a szülőket is vonjuk be, őket is próbáljuk nevelni és rájuk is próbáljunk hatással lenni.

Köszönöm, hogy említette az ösztöndíjprogramokat. Hadd mondjam el, hogy a legújabb OECD-jelentés a magyarországi megújult ösztöndíjprogramokat – erről Farkas elnök úr is beszélt – abszolút példának nevezi, ugyanis átálltunk a teljesítményalapú rendszerre. Folytattuk az előző kormány útravaló MACIKA ösztöndíjrendszerét, de azt kimondtuk, hogy ha valaki megbukik, akkor nem kap ösztöndíjat. Ez korábban nem így volt, de mi teljesítményhez kötöttük és ezzel komoly fejlődést értünk el. Ma is van olyan ösztöndíj, amely nincs teljesítményhez kötve, és olyan is van, amelyik teljesítményhez van kötve. Az egyikben folyamatosan javul a tanulmányi eredmény, a másikban meg stagnál. Szerintem ez világos bizonyítéka annak, hogy az ilyen pozitív ösztönzők segítenek.

Az egyházi iskolák engedélyezésével kapcsolatban vannak jogszabályok, amiket mindenkinek be kell tartani, és ezt minden egyháztól el is várjuk. Ez Ajka és Hajdúsámson esetében is így van. Nem véletlenül lett bírósági per abból, ami Hajdúsámsonban történt, és ott azért érdekes ítéletek születtek. De természetesen a bíróság határozatait is végre fogjuk hajtani, és mindenkinek, aki nem akar ilyen típusú iskolába járni, megteremtjük a lehetőséget arra, hogy más iskolába járhasson.

Én értem Nyakó képviselő úr kérdéseit és jogosnak is tartom, még az ombudsman felvetései is lehetnek jogosak a közfoglalkoztatással kapcsolatban, de mégiscsak hadd mondjam azt, hogy az önök kormányzása idején ez egy segélytípusú juttatás volt. Az összesen persze lehet vitatkozni. Mi megteremtettük annak a lehetőségét – és szerintem ez az emberi méltóság szempontjából nagyon fontos lépés –, hogy ez munkaviszony legyen. Társadalombiztosítás van, nyugdíjbiztosítás van és van adótartalma a dolognak. Ez azt jelenti, hogy ezek az emberek nem segélyként kapják meg a közmunkabért, hanem úgy, mint akik az állammal szerződéses viszonyba kerültek. Ilyenformán ennek a dolognak sokkal nagyobb súlya van, és több pénzt is fordítunk rá pont azért, hogy a járulékrendszerbe bekerülve ők ezt saját maguk is munkaviszonyként értelmezzék. Vannak olyan, a szabadság szabályozását és más szabályozásokat érintő rendelkezések, amik eltérnek a normál munkaviszonytól, de ne felejtjük el, hogy ugyanilyenek vannak pozitív irányban is. Ha valaki egy héten öt napot dolgozik, amiből egyben az állam taníttatja és az neki munkaviszonyként van elszámolva, és

azt is kifizetik neki, akkor az, aki a szabad munkaerőpiacon minimálbérért dolgozik, nyugodtan megkérdezhetné, hogy ez neki miért nem jár. Tehát négy napig dolgozik, az ötödik nap tanul, és egy olyan bizonyítványt kap, amivel növeljük az esélyeit. Én inkább azt mondanám, hogy ebben a rendszerben megvannak a pozitív diszkrimináció eszközei, pontosan azokon a pontokon, amik a szabad munkaerőpiac világába való betérítését jelentik. Egyébként a dolgot mi magunk is ideiglenesnek tekintjük, mert ez szerintünk sem lehet végleges megoldás, még akkor sem, ha vannak olyan társadalmi rétegek, amelyeknek nincs esélyük arra, hogy máshoz hozzájussanak. De, mondom, ezek a szabályozások nem mindenben felelnek meg a klasszikus munkaviszonynak.

Az ózdi egész napos iskola ügyében – ha a részleteket megismerem, de azt hiszem, van is nálam már egy ilyen beadvány – szívesen állok rendelkezésre, mert ami jó, azt nem kéne elrontani.

Szociális temetés. Megint azt mondanám, hogy akár jogosak is lehetnek a felvetések, de azért hadd kérdezzem meg, az normális dolog, hogy adott esetben holttestek hónapokig, esetleg félévig a fagyasztóban vannak a kórházakban, mert nincs, aki eltemesse őket. Az önök egykori képviselőtársa, egykori államtitkára azt nyilatkozta, micsoda megalázó az, hogy a hozzátartozónak kell eltemetnie a saját halottját. Nos, hadd mondjam erre azt, hogy ez egy nem tudom hány ezer éves rend a világban. Az egy újabb fejlemény, hogy a hatóság belépett ebbe a dologba. Ez még csak egy nagyon rövid időszak. A higiénés meg minden más feltételt természetesen biztosítani kell, meg a munkaügyi szabályokat is be kell tartani, de az, hogy annak, aki nem tudja kifizetni a temetői maffiát – amely százezrekre megvágja azt, akinek megélhetési gondjai vannak –, ne legyen hatóságilag lehetősége arra, hogy eltemesse a hozzátartozóját, nem helyes. Ennek a lehetőségnek a kétségbevonása – miközben a konkrét szabályozásról vitatkozhatunk – a valóság nem érzékelése. Ingyen születni és ingyen meghalni, mint emberi jog Magyarországon, szerintem jó irány, de hogy pontosan így kell-e szabályozni... (*Wittner Mária: Ez álszentség!*) Tényleg ez a jó szó. Arról, hogy milyen szabályozás született, vitatkozzunk. (*Szabó Timea: Erről vitatkozzunk!*) Nem erről vitatkozzunk, mert megalázónak, embertelennek meg képmutatónak bélyegzik ezt. A szándékból induljunk ki. Az a szándék, hogy az is tudjon a saját halottjával méltóan bánni, akinek erre nincs meg az anyagi lehetősége, és nem kevesen vannak ilyenek Magyarországon. Ha azt követelnék tőlünk – aminek én nagyon örülnék –, hogy a temetési szolgáltatások szabályozása érdekében hozzunk létre egy munkacsoportot, amely kidolgozza azt a szabályrendszert, amely a temetési maffiát visszaszorítja és nem teszi megélhetési kockázattá a temetést lassan már az alsó-középosztálybeli családok számára is, akkor ebben abszolút partnerek lennénk. Ha ebben ütök a kormányt, akkor állok rendelkezésre.

Az egyházi törvényt azért halasztjuk, amit elnök úr elmondott. Én ebben elnök úrral nem versenyeznék, mert Lukács Tamás ennek az ügynek már körülbelül harminc éve nagyobb tudója, mint amilyen én vagyok. A konkrét halasztás oka az egyházi belső jogi személy kérdésének a tisztázása, mert nem olyan egyszerű dolog a bizalom meg a kötelező ellenőrzés kérdése, az, hogy a belső egyházi jogi személyek a törvény előtt és más hatósági eljárásokban hogyan legyenek jogalanyok. Erről folyik még egyeztetés az egyházakkal.

Úgy látom, hogy Lendvai Ildikó képviselő asszony csak félig tájékozott a nemzetiségekkel kapcsolatos ügyben. A népszámlálás nem alapja az országgyűlési választásoknak. Az országgyűlési választáson regisztráció lesz. Hadd mondjam el, hogy itt egy kétfrontos harcot folytatunk. Nem tudom, tudja-e, hogy mi ez. (*Lendvai Ildikó: Tanultam róla az iskolában.*) Én is tanultam az iskolában a kétfrontos harc lényegét, de a fiatalabbak már sajnos nem tudhatják, hogy mi az. Az egyik oldalon ott van az etnobiznisz. Olyan büntetőügyeink vannak, hogy először valaki a román kisebbségi önkormányzatot alapítja meg, majd a cigány kisebbségi önkormányzatot, aztán a ruszin kisebbségi önkormányzatot és így lehúzz tizenkét évet, és azt a kis apanázst, amit ezért lehet kapni, szépen zsebre teszi. Ezért

kimondtuk, hogy ott, ahol a népszámláláskor senki nem vallotta magát egy bizonyos etnikumhoz, nemzetiséghez tartozónak, nem lesz nemzetiségi választás. De országgyűlési lesz. Én úgy gondolom, hogy ez egy normális rendszer. A népszámlálás anonim, és ha valaki egy anonim népszámláláson nem veszi azt a fáradságot, hogy a kérdezőbiztosnak megvallja a nemzetiségét vagy az interneten saját maga beikszeljen egy nemzetiséget – ráadásul sokkal nagyobb lehetőséget adtunk erre, mint volt korábban, hiszen még kvázi a szimpátiát, a bikulturalitást és a többes kötődést is ki lehetett fejezni –, az ne akarjon választani utána négy év múlva az országgyűlési választáson. Vagy vállalja valaki, hogy hova tartozik – egyébként anonim módon és teljesen titkosan –, vagy nem. Ha nem vállalja, akkor az neki nem elég fontos. De ugyanezt majd a regisztrációnál is meg fogjuk látni.

Azt pedig, hogy majdnem kétszer annyian vallották meg a cigány nemzetiségüket, mint a többi nemzetiségiéik együttvéve, én pozitívumnak tartom. Nyilván nem a számuk növekedett ilyen mértékben, hanem az öntudatosságuk. Ez azt jelenti – s bízom benne, hogy Farkas elnök úr ezt egyszer majd meg fogja erősíteni –, hogy ma kevésbé félnek attól, hogy cigánynak vallják magukat, mint amennyire tíz évvel ezelőtt féltek, amiben az asszimilációs igény – engem ne tartsanak cigánynak – és a félelem is – nehogy már véletlenül valaki azonosítson – szerepet játszott. Szerintem a tudatosság növekedése egyértelmű. Egyébként összességében is növekedett a nemzetiségiéik száma, ezért én itt nem látok semmiféle veszélyforrást. A népszámlálási adatokat majd a nagyon komoly, több száz milliós támogatásoknál fogjuk figyelembe venni, amit az önkormányzatok fognak kapni azért, hogy részt tudjanak venni a kampányban. Úgy gondolom, hogy a dolognak ez a része rendben van.

Hogyan változtak a társadalmi különbségek, növekedtek vagy csökkentek-e? A TÁRKI e tekintetben egy nagyon komoly vizsgálatot végzett. Mi magunk is dolgozunk a TÁRKI-val, tehát nincs semmifajta ideológia óvatosság ebben az ügyben, még akkor sem, ha esetleg lennének jobb kutatóintézetek is. Azt tervezem, hogy a népszámlálásból kijövő adatsor a felzárkózás ügyében, de más ügyekben is megér egy olyan tudományos vizsgálatot és továbbgondolást, amit a parlamenti pártokkal partneri viszonyban egy konferenciasorozaton szeretnénk elemezni, és aztán érdemes lesz levonni azokat a következtetéseket, hogy mely irányba mozdult el Magyarországon a társadalmi olló vagy más szegénységi kockázatok.

Zagyva képviselő úrnak azt mondanám, hogy részben sok a program, részben meg kevés. Azért sok a program, mert nagy a baj. Vannak magánkezdeményezések is, például a „Minden gyerek lakjon jól” programhoz nincs köze a kormánynak, az nem egy állami program. (Zagyva György Gyula: *A civileket irányelvekkel lehet ellátni.*) Igen, de a civilek önjárók, akik nem szeretik, ha beleszólnak a dolgukba. Mindenki a saját kockázatára próbálkozik, meg azoknak a kockázatára, akiket... (Wittner Mária: *Átvernek.*) Így van, a kulcsszavakat a képviselő asszony kimondja helyettem. Itt bizony vannak átverések is, és ezeket akkor tudjuk kezelni, ha büntetőjogi kategóriába kerülnek. Egyébként minden civil szervezettel együttműködünk, akik hajlandók a programjaikat szakmailag is megmérni. De az a tapasztalatom, hogy a civil szervezetek közül mindenki ellenőrizni akar, dolgozni meg csak kevesen szeretnének. A szegregációs történet pontosan erről szól. Mi fenntartjuk az oktatási intézményeket, küzdünk a társadalmi hátrányokkal, mások meg jönnek és jó sok pénzből ellenőriznek bennünket. (Szabó Timea: *Miért nem ellenőrzik a civileket?*) Mert a civileket nem tudjuk, de azzal egyetértünk, hogy legyen egy olyan ernyőszervezet, amelyben az általam említett monitoring össze fog jönni és a visszaélésekre fény derülhet. Egyébként a korábbi romapénzek kapcsán vannak olyanok, akik börtönben ülnek. (Zagyva György Gyula: *Csak kevesen!*) Képviselő úr kevesli, én meg úgy vagyok ezzel, hogy nézzük meg, a rendőrség és a bíróság hogyan látja el a munkáját. A vizsgálatokat lefolytattuk és ahol szükséges volt, ott természetesen megtettük a megfelelő jelzéseket.

Köszönöm szépen Farkas elnök úr hozzászólását, azzal teljes mértékben egyetértek. Meg azzal is – remélem, ebben meg tudunk egyezni, bár tartok tőle, hogy ez nem fog sikerülni –, hogy a romaügyet vegyük ki a kampánytémák közül. Én ezt nagyon támogatnám. Úgy látom, igény volna rá, hogy ez kampánytéma legyen, de mi ki fogunk állni és meg fogjuk védeni azokat az intézkedéseket, amelyek megvédhetők.

Európai uniós programok. Az elmúlt hat évben sikerült egy rendszert felállítani, de nekem az a gyanúm, hogy az egész bonyolultsága, bürokráciája részben arról szól, hogy a valós szándékokat és a valós döntéseket valahogy elrejtjük, és el kell ismerni, hogy ennek a kigyomlálása csak részben sikerült. De kétéves várakozás után azok a programok, amiket részben kormányzati felelősségben, részben a civilekkel együtt csinálunk, mégiscsak elindultak és a hatásuk még ebben a ciklusban érezhető lesz.

Köszönöm Keresztes Monika képviselő asszony felvetését. Nekünk nyilván csőlátásunk van, hiszen a politikusok mindig a problémákról beszélnek, de ha mégis történik valami jó, az nem érdekes nekik. A roma kultúra napjának a kapcsán nekem is az a benyomásom, hogy emberek szívesen vannak együtt, jól érzik magukat, szeretik látni a másik kultúráját, megkóstolni a másik ételét, eltáncolni a táncaikat, és szeretik megtudni a másiktól, hogy ki is ő valójában, és a legjobb, ha ezt ők mondják el saját magukról. Én örülök neki, hogy ez így van.

Államtitkár úr most nem kaphat szót, mert itt miniszteri meghallgatás van, de biztos vagyok benne, hogy a Rózsák tere ügyében előrelépés fog történni.

Végül Nyakó képviselő úrnak mondanék még egy mondatot a minimálbérrel kapcsolatban. Pont azért van különbség a minimálbér meg a közmunkáért kapható bér között, hogy ez szívja az embereket a munkaerőpiacra. A rendszer úgy épül fel, hogy szociális segély – semmiképpen ne lehessen segélyből több pénzhez jutni, mint munkából –, közfoglalkoztatás, minimálbér és a piacon elérhető legmagasabb bér. Ha ezt a rendszert építjük, annak nyilván lesz egyfajta szívó hatása akkor, ha jól működik a gazdaságpolitika és a szükséges munkahelyeket megteremtik. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Szokás mondani, hogy a stílus az ember, és miniszter úr a párbeszéd embere. Külön szeretném megköszönni azokat a gondolatait, amiket a szegregációról mondott. Ez is egy felhívás a párbeszédre, és azt gondolom, hogy csak ez vezet előre.

Mint már mondtam, miniszter úrnak a katasztrófavédelemmel kapcsolatban lesz teendője a közeljövőben, ezért abban állapotunk meg, hogy egy körben kérdezzük. De ha a kimerítő válaszok után még bárkinek volna kérdése, nagyon szívesen meghallgatjuk. *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, szavazni fogunk.

Szavazás a miniszteri beszámoló elfogadásáról

Ki fogadja el Balog Zoltán miniszter úr beszámolóját? (14) Ki nem fogadja el? (1) Ki tartózkodott? (4) Megállapítom, hogy a bizottság a miniszteri beszámolót 14 igen szavazattal, 1 nem ellenében, 4 tartózkodás mellett elfogadta.

Egyebek

Megkérdezem, hogy az egyebek között van-e bárkinek kérdése vagy valamilyen bejelentenivalója? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, megköszönöm munkájukat és az ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 20 perc)

Dr. Gulyás Gergely
a bizottság alelnöke

Dr. Lukács Tamás
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Soós Ferenc